

W nagłówku w lewym górnym rogu znajduje się logo Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich zawierające godło państwa polskiego i podkreślenie nazwy organu w formie miniaturki flagi RP

Warszawa, dnia 27 listopada 2024 r.

Sygn. akt KR II R 26/23

DECYZJA NR KR II R 26/23

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha

Członkowie Komisji

Paweł Lisiecki, Christian Młynarek, Mirosław Józef Pampuch, Sławomir Potapowicz,
Beata Siemieniako, Anna Tarczyńska, Adrian Wasielewski,

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2024 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy

w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009, dotyczącej gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, oznaczonej w ewidencji gruntów jako dz. ew. nr 130 w obrębie 3-01-04, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr ;
z udziałem stron: M S W, P P R w Warszawie, H D M, M M, S R M, T A M, K M N, D E S, L J S, K A K, M M Z, K M B, B A W,

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 4 oraz art. 29 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 572, dalej: k.p.a.) w zw. z art. 38 ust. 1 i art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

orzeka:

1. stwierdzić wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009 z naruszeniem prawa co do lokalu nr 6;
2. stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009 w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

I. Przebieg postępowania rozpoznawczego

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2023 r. Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w zw. z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009, dotyczącej ustanowienia na lat 99 prawa użytkowania wieczystego zabudowanego gruntu o pow. 308 m² położonego w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, oznaczonego w ewidencji gruntów jako dz. ew. nr 130 z obrębu 3-01-04.

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2023 r., Komisja, na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., zawiadomiła właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego.

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2023 r., Komisja zwróciła się do Społecznej Rady przy Komisji o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009, doręczone członkom Rady w dniu 14 lipca 2023 r.

Zawiadomieniem z dnia 28 czerwca 2023 r. poinformowano strony postępowania o wszczęciu w dniu 28 czerwca 2023 r. postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie.

Powyższe postanowienia oraz zawiadomienie zostały ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 12 lipca 2023 r.

Przewodniczący Komisji w dniu 6 czerwca 2024 r., na posiedzeniu niejawnym Komisji postanowił uznać wniosek o wyłączenie Członka Komisji Sebastiana Kalety jako bezprzedmiotowy i pozostawić bez rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Komisji postanowieniem z 6 czerwca 2024 r. odmówił wyłączenia Członka Komisji Pawła Lisieckiego od udziału w postępowaniu.

Przewodniczący Komisji postanowieniem z 31 lipca 2024 r. odmówił wyłączenia Członka Komisji Beaty Siemieniako od udziału w postępowaniu.

Zawiadomieniem z dnia 24 października 2024 r. zawiadomiono strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie pouczone strony, że powyższe zawiadomienie uznaje się za doręczone po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 24 października 2024 r.

W toku prowadzonego postępowania zostały udostępnione akta sprawy wraz z załączonym materiałem dowodowym radcy prawnemu M N-S - pełnomocnikowi strony postępowania H D M, w dniach: 30 sierpnia 2023 r., 17 listopada 2023 r., 7 grudnia 2023 r., 15 stycznia 2024 r., 25 marca 2024 r., 31 października 2024 r. Pełnomocnik strony złożył pisma, do których Komisja odniesie się w dalszej części uzasadnienia.

Pismem z dnia 25 listopada 2024 r. stanowisko w przedmiotowej sprawie wyraziła Społeczna Rada przy Komisji ds. reprywatyzacji nieruchomości warszawskich. W opinii nr 18/2024 Społeczna Rada wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 28/GK/DW/2009 z dnia 26 stycznia 2009 r. Społeczna Rada wskazała, że decyzja została wydana z rażącym naruszeniem art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (dalej: „dekret warszawski”) na rzecz M M i H M, którym nie przysługiwał przymiot stron postępowania, a nadto w sytuacji braku wniosku dekretowego. W ocenie Społecznej Rady wady te są rażącym naruszeniem prawa.

Reprywatyzacja nieruchomości przy ul. Francuskiej 30 była przedmiotem łącznie czterech postępowań rozpoznawczych prowadzonych przez Komisję, w tym trzech już zakończonych. Komisja w sprawie KR II R 23/23 decyzją 21 listopada 2023 r., stwierdziła nieważność decyzji Prezydent m.st. Warszawy z dnia 1 września 2011 r., nr 361/GK/DW/2011.

Komisja w sprawie KR II R 24/23 decyzją z 25 października 2023 r., stwierdziła nieważność decyzji Prezydent m.st. Warszawy z dnia 9 września 2010 r., nr 330/GK/DW/2010. Komisja w sprawie KR II R 25/23 decyzją z 6 grudnia 2023 r., stwierdzała nieważność decyzji Prezydent m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r., nr 29/GK/DW/2009.

II. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości

Decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009 objęta została nieruchomość o pow. 308 m², położona w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, oznaczona w ewidencji gruntów jako dz. ew. nr 130 w obrębie 3-01-04. Działka wchodzi w skład dawnej nieruchomości w m.st. Warszawie Nr „”, pow. 0,1001 ha, stanowiącej działkę nr 6, wyłączoną z nieruchomości pod nazwą Kol. Nr D rej. hip przy ul. Francuskiej, Walecznych, później oznaczoną jako działka nr 104/1.

Dawna nieruchomość hipoteczna była zabudowana budynkiem wybudowanym w 1938 r. Zgodnie z dokumentacją Biura Odbudowy Stolicy, po wojnie, na nieruchomości znajdował się budynek: nowy, murowany, strop ogniotrwały, dach żelbetonowy, 3 kondygnacyjny, mieszkalny. Stan zerwany dach, strop, zniszczone ścianki działowe, rozbite szczyty budynku, remont możliwy. Budynek przy ul. Francuskiej 30 nie jest wpisany do rejestru zabytków województwa mazowieckiego, ale znajduje się na terenie układu-Saska Kępa wpisanego do rejestru zabytków nieruchomych decyzją Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy z 2 kwietnia 1979 r. pod nr rej. A-942. W budynku znajdującym się na nieruchomości wyodrębniono 6 lokali mieszkalnych oraz 4 lokale usługowe.

Nieruchomość obecnie oraz w dacie wydania decyzji reprivatyzacyjnej była objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru Saskiej Kępy, uchwalonym Uchwałą Rady m.st. Warszawy Nr LXXXIII/2764/2006 z 19 października 2006 roku. Nieruchomość oznaczona symbolem 28 KZ1-M/UO tj. zabudowa jednorodzinna z usługami oświaty.

Dla nieruchomości prowadzona jest obecnie księga wieczysta o nr. W dziale II prawo własności ujawnione jest na rzecz M S W, a użytkowanie wieczyste na rzecz H D M w udziale 4910/10000 (beneficjent decyzji reprivatyzacyjnej), po kupieniu w dniu 17 lipca 2015 r. udziałów od M M (drugiego beneficjenta decyzji), Rep. A.

2. Pierwotny właściciel nieruchomości i jego następcy prawni

Komisja ustaliła, że na dzień 21 listopada 1945 r., tj. na dzień wejścia w życie dekretu warszawskiego tytuł własności nieruchomości warszawskiej Nr położonej przy ul.

Francuskiej i Walecznych pow. 1001 metrów uregulowany był wpisem jawnym na imię S F P Z na mocy aktu z 14 września 1938 r. i wniosku z 8 lutego 1939 r. (zaświadczenie Sądu Okręgowego w Warszawie Wydział Hipoteczny z 27.VI 1947 r. Nr 7587/47).

Z analizy zgromadzonej dokumentacji wynika, że Sąd dwukrotnie orzekł o nabyciu spadku po pierwotnym właścicielu hipotecznym S Z. Orzeczenia te nie pozostają ze sobą w sprzeczności.

Sąd Powiatowy dla m. Krakowa w Krakowie postanowieniem z 13 lutego 1968 r. sygn. akt II Ns II 113/67 stwierdził, że spadek po S Z w całości nabyła jego żona Z z M – Z.

Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie postanowieniem z 6 listopada 1989 sygn. akt I Ns 1466/89/S, zmienionym postanowieniem z 24 sierpnia 1994 sygn. akt I Ns 565/91/S orzekł: punkt I - spadek po S Z na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia nabyła wprost żona Z Za w całości; punkt II spadek po Z Z na podstawie testamentu z 11 września 1987 r. nabyli: J W i T W po 1/6 części oraz na mocy testamentu własnoręcznego z 22 stycznia 1983 r. - K M w 2/3 części.

Z dniem wejścia w życie dekretu warszawskiego grunty nieruchomości warszawskich, w tym grunt przedmiotowej nieruchomości, na podstawie art. 1 dekretu warszawskiego przeszły na własność Gminy m.st. Warszawy, a w 1950 r., z chwilą likwidacji gmin - na własność Skarbu Państwa. Następnie grunt przedmiotowej nieruchomości stał się własnością Gminy Dzielnicy Praga Południe w Warszawie, co potwierdził Wojewoda Warszawski decyzją nr 10422 z 10 września 1991 r. W dniu 30 lipca 1975 r. dokonano wpisu prawa własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa (zawiadomienie sądu wieczystoksięgowego z 28 sierpnia 1975 r.). Decyzją Wojewody Mazowieckiego z 9 października 1995 r. Nr 47320 dz. nr 125 stała się własnością Dzielnicy Gminy Warszawa - Praga z mocy prawa z dniem 27 maja 1990 r.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzją z 4 lipca 2008 r. Nr 407 stwierdził nieważność decyzji Wojewody Warszawskiego z 10 września 1991 r. Nr 10422 stwierdzającej nabycie przez Gminę Dzielnicę Praga Południe z mocy prawa nieodpłatnie nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Francuskiej 30 oznaczonej w ewidencji gruntów w jednostce Praga Południe obręb ewidencyjny 127 nr działki 104/1 uregulowanej w KW nr 44787, zabudowanej budynkiem mieszkalnym z wyłączeniem 6 lokali sprzedanych, w części dot. budynku mieszkalnego oraz odmówił stwierdzenia nieważności ww. decyzji w części dotyczącej gruntu.

3. Objęcie gruntu nieruchomości w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy.

Objęcie przedmiotowego gruntu w posiadanie przez gminę nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie obejmowania gruntów w posiadanie przez gminę m. st. Warszawy, w dniu 11 kwietnia 1949 r. tj. z dniem wydania numeru organu urzędowego Zarządu Miejskiego, w którym zamieszczono ogłoszenie (Dziennik Urzędowy nr 5 z dnia 11 kwietnia 1949 r.).

Wobec powyższego termin na złożenie wniosku dekretowego upływał z dniem 11 października 1949 r.

4. Wniosek dekretowy

W aktach miejskich brak jest wniosku dekretowego. Na dzień wydania kontrolowanej decyzji reprivatyzacyjnej przez Prezydenta m.st. Warszawy brak było tego wniosku, co wprost wskazał organ w uzasadnieniu decyzji.

Wydział Gospodarki Terenami Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie w piśmie z 4 września 1961 r. Nr GT-III-II-6/F/62/61 zawiadomił „odnośnie nieruchomości położonej przy ul. Francuskiej 30 wniosek o przyznanie prawa własności czasowej został złożony”.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w piśmie z 25 października 2000 r. kierowanym do M M wskazał, że w rejestrze wpływu wniosków dekretowych odnośnie zapisu dotyczącego złożenia wniosku o przyznanie prawa własności czasowej do nieruchomości hipotecznej istnieje zapis o złożeniu przez adw. W, pełnomocnika S Z. Nie jest jednak możliwe podanie daty złożenia tego wniosku, ponieważ rejestr ten nie posiada rubryki, w którą wpisywano datę jego złożenia.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Skarbu Państwa i Przekształceń Własnościowych pismem z 24 stycznia 2003 r. kierowanym do M M poinformował, że w rejestrze wpływu wniosków dekretowych znajdujących się w tutejszym wydziale istnieje zapis dotyczący złożenia w trybie art. 7 dekretu warszawskiego wniosku o przyznanie prawa własności czasowej do nieruchomości hipotecznej położonej w Warszawie przy ul. Francuskiej 30 przez adw. W pełnomocnika S Z. Nie jest możliwe podanie daty złożenia tego wniosku, ponieważ rejestr ten nie posiada rubryki, w którą wpisywano datę jego złożenia.

Wojewoda Mazowiecki w piśmie z 28 kwietnia 2017 r. kierowanym do Prokuratury Regionalnej w Warszawie, do sprawy RP V Par 111.2017 wskazał, że w rejestrze wniosków dekretowych jest zapis dotyczący złożenia wniosku w trybie art. 7 dekretu warszawskiego do gruntu przy ul. Francuskiej 30 ozn. nr hip. przez adw. W. Jednocześnie wskazał, że nie jest możliwe podanie daty złożenia wniosku i jego opłacenia, ponieważ rejestr nie posiada takich rubryk. Natomiast w piśmie z 29 maja 2017 r. Wojewoda Mazowiecki wskazał, że trudno wskazać wg jakiej systematyki były rejestrowane wnioski dekretowe w tzw. rejestrze wniosków dekretowych, czy była to kolejność wpływu, czy inna metoda.

W wykazie zbiorczym - karty rejestrowej wpływu wniosków dekretowych nadesłanej przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki znajduje się zapis dotyczący złożenia w trybie art. 7 dekretu warszawskiego wniosku. Wniosek ten został złożony przez adw. J W pełnomocnika S Z. Wniosek zarejestrowany jest w rejestrze zatytułowanym „własność czasowa 1949 r. od numer 2291 do 6290” pod numerem 3364, obok w tabeli o nazwie „nasza data” widnieje zapis ”16.II”.

W dokumentach nadesłanych pismem z 5 lipca 2018 r. na wniosek Komisji przez Archiwum Państwowe w Warszawie w zespole archiwalnym 72/3 p.n. Akta Miasta Warszawy, Zarząd Miejski m.st. Warszawy, Zarząd Nieruchomości miejskich sygnatura 36, karta 392 znajduje się dokument datowany na 2 czerwca 1947 r. wystawiony przez właściciela hipotecznego dr S Z zatytułowany „pełnomocnictwo procesowe”. S Z, w dokumencie tym napisał „upoważniam w myśl art. 91 k.p.c. adwokata J W zamieszkałego w Warszawie do zastępowania mnie we wszystkich moich sprawach”. Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie pismem z 21 czerwca 2017 r. załączonym do sprawy RPA Pa.111.2017 poinformowała, że jak wynika z akt osobowych adw. J W został wpisany na listę adwokatów w 1947 r. i do końca 1963 r. wykonywał zawód adwokata.

5. Postępowanie w zakresie rozpoznania wniosku o przyznanie własności czasowej

Decyzją Prezydium Rady Narodowej z 10 marca 1955 r. nr ST/TN-15/F/10/55 odmówiono przyznania S Z prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30, oznaczenie Nr hip., z jednoczesnym przejęciem na własność Państwa wszystkich budynków na gruncie.

Decyzją Ministra Gospodarki Komunalnej z 17 maja 1955 r. utrzymano w mocy orzeczenie PRN. Nieznany jest numer i sygnatura decyzji, gdyż w aktach własnościowych brak jest tego dokumentu. Fakt jego złożenia potwierdzają pisma: pismo Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z 24 lipca 1967 r., pismo Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z 28 maja 1969 r., pismo Kierownika Oddziału Ustalania Własności z 25 września 1972 r., stwierdzenie Urzędu Dzielnicowego Warszawa Wola z 13 stycznia 1975 r., notatka służbowa z 28 stycznia 1999 r.

Decyzją Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy Wydział Gospodarki Komunalnej z 20 października 1972 r. nr GKM.VI.610/37/72 przekazano nieruchomość zabudowaną przy ul. Francuskiej 30 hip. 4495 w użytkowanie Zarządowi Budynków Mieszkalnych Warszawa Praga Południe.

Decyzją Naczelnika Dzielnicy Warszawa Wola z 6 czerwca 1975 r. Nr T.III.6210/141/75/RT na podstawie art. 7, art. 5 i art. 8 dekretu warszawskiego odmówiono S Z przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu położonego w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, oznaczonego nr hip. powierzchni 1001 m², z jednoczesnym przejściem na własność Państwa wszystkich budynków na gruncie (budynek nie jest domem jednorodzinnym ani małym domem mieszkalnym w rozumieniu ustawy o wyłączeniu spod publicznej gospodarki lokalami domów jednorodzinnych oraz lokali w domach spółdzielni mieszkaniowych).

Decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z 5 sierpnia 2002 r. KOC 2122/GO/01 stwierdzono nieważność decyzji Naczelnika Dzielnicy Warszawa Wola z 6 czerwca 1975 r. Nr T.III.6210/141/75/RT jako wydanej z rażącym naruszeniem prawa oraz jako wydanej w sprawie już zakończonej uprzednio decyzją ostateczną. W uzasadnieniu wskazano, że organ I instancji orzekł na podstawie kryteriów nie wskazanych w dekrete, ponadto zakwestionowana decyzja została wydana w sprawie już rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną, a mianowicie decyzją Ministra Gospodarki Komunalnej z 17 maja 1955 r. utrzymującą w mocy orzeczenie PRN z 10 marca 1955 r.

Decyzją Ministra Infrastruktury z 31 marca 2004 r. BO.5.3/813-R-895/03 stwierdzono nieważność orzeczenia PRN z 10 marca 1955 r. oraz decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z 17 maja 1955 r. odmawiających prawa własności czasowej do nieruchomości przy ul. Francuskiej 30, z uwagi na nieustalenie i brak wyjaśnienia czy korzystanie z przedmiotowego gruntu jest rzeczywiście sprzeczne z jego przeznaczeniem w ówczesnie obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego, skoro nieruchomość ta była zabudowana budynkiem mieszkalnym; jednocześnie nie stwierdzono nieodwracalnych skutków w odniesieniu do lokali w budynku i działki gruntu, na którym posadowiony jest budynek.

Decyzją Ministra Infrastruktury z 17 sierpnia 2004 r. po ponownym rozpoznaniu sprawy BO.5.3/813-WP-1019/04 utrzymano w mocy decyzję z 31 marca 2004 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 6 września 2005 r. sygn. akt I SA/WA 1578/04 uchylił decyzję Ministra Infrastruktury z 17 sierpnia 2004 r. BO.5.3/813-WP-1019/04 oraz z 31 marca 2004 r. BO.5.3.813-R-895/03.

Decyzją Ministra Budownictwa z 13 listopada 2006 r. znak BO3j/786-5 stwierdzono nieważność decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z 17 maja 1955 r. i orzeczenia PRN z 10 marca 1955 r. odmawiających prawa własności.

Decyzją Ministra Budownictwa z 29 maja 2007 r. znak BO3h/786-WP-251/06 utrzymano w mocy decyzję z 13 listopada 2006 r.

6. Sprzedaż i darowizna praw i roszczeń wynikających z przepisów dekretu warszawskiego przed wydaniem decyzji reprivatyzacyjnej

Umową majątkową małżeńską z 19 maja 2000 r. Rep. Nr A 7394/00 zawartą w formie aktu notarialnego K i T małżonkowie My rozszerzyli wspólność ustawową na majątek nabyty z jakiegokolwiek tytułu przez każdego zarówno przed zawarciem niniejszej umowy, jak i później, w tym objęli także wspólnością majątkową małżeńską majątki odrębne każdego z nich.

Warunkową umową sprzedaży z 11 października 2000 r. Rep. A nr K i T M oraz T W i B W, działająca w imieniu i na rzecz J W, sprzedali M M z przysługujących im udziałów w prawach i roszczeniach do nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, udział wynoszący 10/100 części w całości tych praw i roszczeń, z czego K i T małżonkowie M udział wynoszący 10/100 z przysługującego im udziału oraz T W i B W w imieniu J W udział 10/100 części w przysługujących im udziałach za łączną cenę zł. Niniejsza umowa została zawarta pod warunkiem unieważnienia decyzji PRN z 10 marca 1955 r. Nr ST/TN/-15/F/10/55 oraz decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z 24 lipca 1967 r. MT- 628/67.

Numer decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej wskazywany w ww. akcie notarialnym tj. MT-628/67 jest to znak pisma Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z 24 lipca 1967 r. adresowanego do Z , informującego, że decyzja Ministerstwa z 17

maja 1955 r. utrzymana została w mocy decyzją Stołecznego Zarządu Budynków Mieszkaniowych i Terenów Prezydium Rady Narodowej z 20 marca 1955 r. Nr ST/TN-15/F/10/55 w sprawie odmowy przyznania prawa własności czasowej do gruntu przy ul. Francuskiej 30.

Umową sprzedaży z 25 sierpnia 2005 r. (podpisy poświadczono notarialnie aktem z 25 sierpnia 2005 roku Rep. A nr) aneksowaną 7 września 2005 r. K i T małżonkowie M sprzedali swojemu synowi H M cały ich udział w prawach i roszczeniach za złotych. Umowa ta została potwierdzona w formie aktu notarialnego 5 września 2008 r. Rep. A Nr.

Następnie umową z 3 grudnia 2008 r. K i T małżonkowie M oraz H M rozwiązali ww. umowę sprzedaży (podpisy poświadczono notarialnie aktem z 3 grudnia 2008 r., Rep. A Nr).

Umową darowizny z 3 grudnia 2008 zawartą w formie aktu notarialnego, Rep. A nr K i T M darowali synowi H M cały ich udział wynoszący 3/5 części w prawach i roszczeniach do nieruchomości oraz we współwłasności budynku.

Umową sprzedaży z 5 czerwca 2008 zawartą w formie aktu notarialnego, Rep. A nr T W sprzedał M M cały swój udział wynoszący 9/60 części w prawach i roszczeniach nieruchomości w m.st. Warszawie Nr oraz we współwłasności budynku za zł.

Umową sprzedaży z 24 czerwca 2008 zawartą w formie aktu notarialnego, Rep. A nr T W, działający na rzecz J W, sprzedał M M cały jego udział wynoszący 1/6 części w prawach i roszczeniach nieruchomości w m.st. Warszawie Nr oraz we współwłasności budynku za zł.

7. Postępowanie reprivatyzacyjne

Prezydent m.st. Warszawy decyzją nr 28/GK/DW/2009 z 26 stycznia 2009 r. po rozpatrzeniu wniosku złożonego w dniu 16 lutego 1949 r. przez adwokata J W pełnomocnika S Z dotychczasowego właściciela hipotecznego o przyznanie prawa

własności czasowej do gruntu nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Francuskiej 30, nr hip.:

1. ustanowił na lat 99 prawo użytkowania wieczystego do gruntu zabudowanego budynkiem mieszkalnym, położonego w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, oznaczonego w ewidencji gruntów jako działka nr 130 w obrębie 3-01-04 o pow. 308 m², na rzecz: H M w udziale 0,23166 i M M w udziale 0,15444;
2. ustalił czynsz symboliczny;
3. odmówił osobom wymienionym w punkcie 1 ustanowienia na ich rzecz prawa użytkowania wieczystego w udziale 0,6139 do gruntu opisanego w pkt 1 oddanego w użytkowanie wieczyste właścicielom wykupionych lokali nr 2,3,4,5,7,9 znajdujących się w budynku mieszkalnym posadowionym na przedmiotowym gruncie.

W pkt 6 – 13 Prezydent m. st. Warszawy zawarł postanowienia zawierające elementy cywilno-prawne, takie jak: określenie praw i obowiązków stron umowy (pkt 7,8,9 decyzji), określenie odpowiedzialności stron przyszłej umowy w przypadku nieprawidłowego jej wykonania, określenie przyczyn rozwiązania umowy (pkt 10 decyzji), określenie przysługującego użytkownikowi wieczystemu wynagrodzenia na wypadek wygaśnięcia użytkowania, za wzniesione przez niego lub nabyte na własność budynki i inne urządzenia (pkt 11). Z kolei w pkt 6 decyzji organ określił przesłankę wygaśnięcia decyzji - nie stawienie się nabywców bez usprawiedliwienia w Kancelarii Notarialnej w celu podpisania umowy ustanowienia użytkowania wieczystego gruntu w wyznaczonym terminie. Zaś pkt 12 i pkt 13 dotyczyły nienaruszenia praw i obowiązków osób trzecich i uregulowania kwestii nierozstrzygniętych decyzją w ustawie o gospodarce nieruchomościami i kodeksie cywilnym.

8. Stan prawny nieruchomości po wydaniu decyzji reprivatyzacyjnej

Decyzja powyższa została wykonana zawarciem umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste na rzecz H D M i M M – akt notarialny z 3 kwietnia 2009 r., (Rep. A).

W dziale II księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości prawo własności ujawnione jest na rzecz M S W, a użytkowanie wieczyste na rzecz H D M w udziale 4910/10000. Ujawniony jest też budynek, z informacją o wyodrębnionych 6 lokalach mieszkalnych i 4 lokalach usługowych.

9. Postępowanie prowadzone przez Prokuraturę Regionalną w Warszawie

Prokurator Prokuratury Regionalnej w Warszawie w sprawie RP V Par 342.2018 wniósł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie sprzeciw od decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 26 stycznia 2009 r. nr 28/GK/DW/2009. Zaskarżonej decyzji Prokurator zarzucił rażące naruszenie prawa tj.:

- art. 7, art. 77 § 1, art. 80, art. 107 § 3 k.p.a. w zw. z art. 7 ust. 1 i 2 dekretu warszawskiego poprzez zaniechanie ustalenia w sposób nie budzący wątpliwości czy wniosek dekretowy został złożony skutecznie tj. jaka była data złożenia, czy zachowano 6 miesięczny termin od objęcia w posiadania gruntu przez gminę oraz czy osoba składająca była właściwie umocowana do działania w imieniu właściciela;

- art.7 k.p.a., art.77 k.p.a., art.80 k.p.a. i art.107 § 3 k.p.a. i art. 7 ust. 1 i 2 dekretu warszawskiego poprzez zaniechanie ustalenia przesłanki posiadania gruntu przez wnioskodawcę dekretowego.

W uzasadnieniu Prokurator wskazał, że w aktach własnościowych brak jest wniosku o przyznanie własności czasowej, ale także innych dokumentów, które były z takimi wnioskami składane typu: dowód uiszczenia opłaty manipulacyjnej. Prokurator wskazał, że budzi wątpliwości data złożenia wniosku dekretowego, a ustalenie przez organ tej daty na podstawie rejestru wniosków dekretowych jest wątpliwe, gdyż z pisma Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie wynika, że nie jest możliwe podanie daty złożenia wniosku, rejestry są niekompletne, mają charakter pomocniczy i trudno wskazać wg. jakie systematyki były rejestrowane wnioski dekretowe. Data jaka widnieje w rejestrze, nie musi świadczyć, że wniosek został złożony w tej dacie, tym bardziej, że data ta przypada na okres przed rozpoczęciem biegu terminu z art. 7 dekretu. Ponadto w kancelaryjnym rejestrze opłaconych

asygnat nie odnaleziono informacji o asygnacie dotyczącej ww. nieruchomości. Prokurator zarzucił także, że wniosek złożył pełnomocnik, zaś organ nie poczynił ustaleń czy osoba ta miała umocowanie do złożenia wniosku, a w konsekwencji czy wniosek został złożony przez osobę uprawnioną. W aktach własnościowych brak jest dokumentów wskazujących by pełnomocnictwo takie zostało udzielone, a podkreślenia wymaga, że decyzja PRN wysłana właścicielowi nie pełnomocnikowi. Prokurator zarzucił także zaniechanie ustalenia przesłanki posiadania gruntu przez właściciela dekretowego.

10. Postępowanie na skutek sprzeciwu Prokuratora przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Warszawie

Na skutek sprzeciwu Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Warszawie od kontrolowanej decyzji wszczęte zostało postępowanie przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Warszawie numer KOC/7736/Go/18, w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 28/GK/DW/2009 r. z 26 stycznia 2009 r. Postępowanie zostało zawieszono, postanowieniem z 14 stycznia 2021 r., które na datę niniejszej decyzji pozostaje nadal zawieszono.

11. Postępowania przed Prezydentem m.st. Warszawy w przedmiocie wydania zaświadczenia i dokumentu

Prezydent m.st. Warszawy postanowieniem z dnia 29 listopada 2023 r., Nr 630/SD/2023 r. po rozpatrzeniu wniosku H M z dnia 2 listopada 2023 r. w przedmiocie wydania zaświadczenia o złożeniu wniosku w dniu 16.02.1949 r. pod pozycją 3364 przez S Z reprezentowanego przez adw. J W, o przyznanie własności czasowej do nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30, ozn. nr hip. odmówił wydania wnioskowanego zaświadczenia. W uzasadnieniu organ wskazał, że w aktach własnościowych brak jest fizycznie wniosku dekretowego. Zaświadczenie ma być potwierdzeniem określonych faktów lub stanu prawnego, wydanie zaświadczenia w sytuacji wątpliwości co do tych faktów bądź stanu prawnego i istnienia sporu, a tym bardziej w sytuacji niezastnienia stany prawnego, który miałyby zostać potwierdzone w zaświadczeniu nie powinno mieć miejsca. Treścią

zaświadczenia musi być pozytywne załatwienia strony ubiegającej się o potwierdzenia faktu. Natomiast w sytuacji, gdy posiadane dokumenty nie pozwalają na uwzględnienie tego wniosku, organ może jedynie odmówić wydania zaświadczenia. Wnioskodawca złożył zażalenie na przedmiotowe postanowienie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie sygn. akt KOC/1950/SZ/24.

Prezydent m.st. Warszawy postanowieniem z dnia 29 listopada 2023 r., Nr 631/SD/2023 r. po rozpatrzeniu wniosku H M z dnia 30 października 2023 r. w przedmiocie wydania odpisu wniosku z dnia 16 lutego 1949 r. o przyznanie własności czasowej do nieruchomości położonej przy ul. Francuskiej 30, ozn. nr hip. odmówił wydania wnioskowanego dokumentu. W uzasadnieniu organ wskazał, że w aktach własnościowych brak jest fizycznie wniosku dekretowego. Wnioskodawca złożył zażalenie na przedmiotowe postanowienie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie sygn. akt KOC/1951/GO/24.

Na dzień wydania przedmiotowej decyzji postępowania pozostają w toku.

12. Materiał dowodowy zgromadzony przez Komisję

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania rozpoznawczego (KR II R 26/23) oraz poprzedzających go czynności sprawdzających (KR II S 95/18), w szczególności akt udostępnionych przez Prezydenta m.st. Warszawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie VI Wydział Ksiąg Wieczystych, Prokuraturę Regionalną w Warszawie, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Orzecznictwa. Dokumenty te nie budziły wątpliwości Komisji co do ich autentyczności i prawdziwości, jak również nie zostały one podważone przez strony postępowania.

III. Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Podstawa rozstrzygnięcia

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. przysługują Komisji – w przypadku stwierdzenia, że zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. lub w przepisach szczególnych - uprawnienia do stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej. Zgodnie zaś z treścią art. 29 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., jeżeli decyzja reprivatyzacyjna wywołała skutki prawne, o których mowa w art. 2 pkt 4, stwierdza jej wydanie z naruszeniem prawa i wskazuje okoliczności, z powodu których nie można jej uchylić albo stwierdzić nieważności.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 grudnia 2010 r. (sygn. akt I OSK 1706/10; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>) postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji jest odrębnym postępowaniem, którego przedmiotem jest zbadanie czy wystąpiły przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. oraz że przepis ten zawiera zamknięty katalog takich przesłanek. Zdaniem Sądu wyrażonym w ww. wyroku organ orzekając nie rozstrzyga sprawy zakończonej kontrolowaną decyzją co do jej istoty, ponieważ postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności decyzji nie może zastępować postępowania odwoławczego lub go powtarzać.

Powszechnie przyjmuje się, że przesłanki stwierdzenia nieważności wymienione są enumeratywnie w art. 156 § 1 k.p.a. Nie są one oparte na uznaniu, a ich ustalenie musi pociągać za sobą stwierdzenie nieważności. Wyjątkiem są okoliczności wystąpienia przesłanki z art. 156 § 2 k.p.a., czyli gdy doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne (M. Jaśkowska [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2022, art. 156).

O ile z przepisów szczególnych nie wynika, że przepisu art. 156 § 2 k.p.a. nie stosuje się, jak to ma miejsce w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., co ma zastosowanie w niniejszej sprawie.

Zatem możliwość podważenia zapadłego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej jest dopuszczalne jedynie w przypadku zaistnienia jednej z kwalifikowanych wad określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Usunięcie kwalifikowanych

nieprawidłowości, które mogły wystąpić w trakcie trwania procesu administracyjnego, stanowi nadrzędny cel postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji i usprawiedliwia podważenie ogólnej zasady trwałości decyzji administracyjnych zawartej w art. 16 k.p.a.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została z rażącym naruszeniem prawa. Pojęcie prawa w zwrocie „rażące naruszenie prawa” powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (zob. J. Borkowski, w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, 2009, s. 599). W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że zakresem pojęcia „rażącego naruszenia prawa” obejmuje się zarówno naruszenie norm prawa materialnego, jak i naruszenie norm prawa procesowego (vide wyrok NSA z 1 lipca 2011 r., sygn. akt I OSK 1258/10; wyrok NSA z 12 grudnia 2014 r., sygn. akt II OSK 1257/13; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. zachodzi wtedy, gdy treść decyzji pozostaje w wyraźnej i oczywistej sprzeczności z treścią prawa i gdy charakter tego naruszenia powoduje, że owa decyzja nie może być akceptowana jako akt wydany przez organ praworządny państwa.

2. Rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 61 k.p.a.

Zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a., postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Przepis ten przewiduje zatem dwa sposoby wszczęcia ogólnego postępowania administracyjnego. W obu przypadkach czynności skutkujące wszczęciem postępowania powinny być podjęte przez podmioty uprawnione i powinny odpowiadać określonym w przepisach wymaganiom. Według wyroku NSA z dnia 26 lutego 2009 r., I OSK 554/08, LEX nr 518252, niedopuszczalne jest mieszanie trybów postępowania, tj. traktowanie postępowania wszczętego na wniosek tak, jak postępowania wszczętego z urzędu.

Przepisy prawa materialnego określają sposób wszczęcia postępowania administracyjnego. Takim przepisem jest art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, który stanowi, że dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w aktach postępowania dekretowego przed Prezydentem m.st. Warszawy, brak jest wniosku o przyznanie prawa własności czasowej nieruchomości położonej przy ul. Francuskiej 30 w Warszawie. Brak wniosku dekretowego zauważył już sam Prezydent m.st. Warszawy, wskazując w uzasadnieniu decyzji reprivatyzacyjnej, iż „w toku postępowania stwierdzono, że w aktach własnościowych nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30 brak jest egzemplarza wniosku o przyznanie prawa wieczystej dzierżawy”.

Organ ustalenie okoliczności złożenia wniosku i daty tej czynności oparł na treści pism Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z 25 października 2000 r. i 24 stycznia 2003 r., który informował, że w rejestrze wpływu wniosków dekretowych znajduje się zapis dotyczący złożenia w trybie art. 7 dekretu warszawskiego wniosku o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości hipotecznej nr przez pełnomocnika dotychczasowego właściciela nieruchomości. Podkreślić należy, że zostały podjęte czynności przez Komisję oraz Prokuraturę Regionalną w Warszawie oraz Ministerstwo Transportu i Budownictwa polegające na ustaleniu, gdzie wniosek ten może się znajdować, jednakże nie przyniosło to rezultatów.

Prezydent m.st. Warszawy, mimo braku wniosku dekretowego, przeprowadził postępowanie reprivatyzacyjne dotyczące ulicy Francuskiej 30 i wydał cztery decyzje reprivatyzacyjne, w tym kontrolowaną decyzję nr 28/GK/DW/2009 z 26 stycznia 2009 r. o przyznaniu prawa użytkowania wieczystego. Organ, mimo wyraźnej dyspozycji art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego oraz art. 61 § 1 k.p.a. uznał,

że istnieją podstawy prawne do rozstrzygnięcia sprawy merytorycznie. Przepis prawnoprocesowy art. 61 § 1 k.p.a., wyznacza zasady wszczęcia postępowania administracyjnego. W przypadku wniosków dekretowych ustawodawca przyjął zasadę dyspozycyjności stron. Brak skutecznie złożonego wniosku uniemożliwił procedowanie w sprawie.

Zgromadzone w toku postępowania dowodowego materiały nasuwają szereg wątpliwości dotyczących ewentualnej daty złożenia wniosku o ustanowienie prawa własności czasowej nieruchomości przy ul. Francuskiej 30. W treści uzasadnienia decyzji organ odnosząc się do kwestii terminowości, wskazał jedynie, że „z ustaleń dokonywanych w toku postępowania dowodowego wynika, iż wniosek złożono w dniu 16.02.1949 r., a więc z zachowaniem terminu określonego w art. 7 ust. 1 dekretu”. Tymczasem to ustalenie nie może być uznane za pewne i nie budzące wątpliwości, wobec braku wniosku dekretowego. Nawet dowody pośrednie, jak pisma Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie nie wskazują konkretnej daty złożenia wniosku dekretowego. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie pismami wielokrotnie informował, że nie jest możliwe podanie daty złożenia tego wniosku, ponieważ rejestr ten nie posiada rubryki, w którą wpisywano datę jego złożenia. Natomiast w wykazie zbiorczym - karty rejestrowej wpływu wniosków dekretowych znajduje się zapis dotyczący złożenia wniosku dekretowego. Wniosek zarejestrowany jest w rejestrze zatytułowanym „własność czasowa 1949 r. od numer 2291 do 6290” pod numerem 3364, obok w tabeli o nazwie „nasza data” widnieje zapis „16.II”. Tym samym data 16 luty 1949 r. nie jest datą pewną, gdyż nie wiadomo, czy jest to data złożenia wniosku dekretowego do urzędu, czy być może data dokonywania przez urzędnika rejestracji okoliczności złożenia wniosku w odpowiednich rejestrach. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie w piśmie kierowanym do Prokuratora Regionalnego w Warszawie wskazywał, że rejestry są niekompletne, mają charakter pomocniczy i trudno wskazać wg. jakie systematyki były rejestrowane wnioski dekretowe, zaś w kancelaryjnym rejestrze opłaconych sygnat nie odnaleziono informacji o asygnacie dotyczącej ww. nieruchomości.

W ocenie Komisji prowadzi to do wniosku, że data jaka widnieje w rejestrze, nie świadczy, że wniosek został złożony w tej dacie. Dodatkowo, argumentem

podważającym datę złożenia wniosku dekretowego jest okoliczność, że przyjęta przez organ data złożenia wniosku przypada na okres przed rozpoczęciem biegu terminu z art. 7 dekretu warszawskiego. Objęcie gruntu przy ul. Francuskiej 30 nastąpiło w 11 kwietnia 1949 r., tj. z dniem ukazania się ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Nr 5 Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, wobec czego termin do złożenia wniosku upływał z dniem 11 października 1949 r. Zatem ewentualna data złożenia wniosku dekretowego przyjęta przez organ na 16 lutego 1949 r. wskazywałaby na złożenie wniosku z około półrocznym wyprzedzeniem. Jest to okoliczność zastanawiająca przy uwzględnieniu, że osoby od których ewentualnie pochodził wniosek dekretowy były prawnikami tj. właściciel hipoteczny S Z tytułował się jako „dr, adwokat”, a miał go reprezentować profesjonalny pełnomocnik adwokat.

W świetle tak wielu okoliczności poddających w wątpliwość datę złożenia wniosku dekretowego, Prezydent m.st. Warszawy nieprawidłowo ustalił jako pewne, że wniosek został złożony w dniu 16 lutego 1949 r. Tymczasem kwestia daty złożenia wniosku dekretowego ma podstawowe znaczenie w postępowaniu dekretowym. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, rozpoznaniu podlegał wniosek złożony w odpowiednim terminie. Termin, o którym mowa w art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, jest terminem prawa materialnego, a nie procesowego. Ma charakter prekluzyjny, wobec czego jego upływ powoduje wygaśnięcie roszczenia. Nie mają do niego zastosowania przepisy kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące przywrócenia terminu (uchwała NSA z dnia 14 października 1996 r., sygn. OPK 16/95, ONSA 1997/2/56). Zachowanie terminu do złożenia wniosku dekretowego stanowi jedną z przesłanek materialnych, których kumulatywne spełnienie warunkuje uwzględnienie wniosku.

Wątpliwości budzi dodatkowo umocowanie do działania w imieniu właściciela hipotecznego. W aktach postępowania prowadzonego przez Prezydenta m.st. Warszawy nie ma dokumentu stanowiącego pełnomocnictwo do działania w imieniu właściciela hipotecznego. W materiale dowodowym zgromadzonym przez Komisję znajduje się natomiast dokument pełnomocnictwa datowany na 2 czerwca 1947 r., upoważniający adwokata J W do reprezentowania S Z. Zauważyć jednak należy, że w dokumencie zatytułowanym „pełnomocnictwo procesowe” mocodawca

wskazał, "upoważniam w myśl art. 91 k.p.c. adwokata J W (...) do zastępowania mnie we wszystkich moich sprawach". Dokument ten jednak nie został odnaleziony w aktach sprawy dotyczącej wniosku dekretowego, znajdował się w dokumentach nadesłanych na wniosek Komisji przez Archiwum Państwowe w Warszawie w zespole archiwalnym 72/3 Akta Miasta Warszawy, Zarząd Miejski m.st. Warszawy, Zarząd Nieruchomości Miejskich sygnatura 36, karta 392. Pełnomocnictwo, aby mogło wywrzeć skutki w postępowaniu musi zostać uzewnętrznione, a informacja o nim musi dotrzeć do organu, przede wszystkim zaś musi znaleźć pisemne odzwierciedlenie w aktach sprawy.

W orzecznictwie podkreśla się, że organ administracji nie ma obowiązku poszukiwania pełnomocnictwa w aktach innych niż akta konkretnej sprawy (wyroki NSA z 25.03.2003 r. sygn. akt II SA 332/01, z 24.10.2007 r. sygn. akt II FSK 1217/06, z 11.09.2007 r. sygn. akt II FSK 990/06).

Tymczasem wspomniane pełnomocnictwo zostało odszukane w zbiorze dokumentów niebędącymi dokumentami związanymi z reprivatyzacją. Niewiadomym jest zatem czy dotyczyło sprawy o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Francuskiej 30, czy dotyczyło innych spraw mocodawcy dotyczących stosunków cywilnoprawnych „myśl art. 91 k.p.c.”. Duże zastrzeżenia budzi, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego umocowanie pełnomocnika adw. J W do złożenia wniosku dekretowego, tym bardziej, że pełnomocnictwo, tak jak wniosek dekretowy nie zostały odnalezione w sprawie o ustanowienie użytkowania wieczystego.

Istnieje jeszcze jedna ważna okoliczność podważająca umocowanie pełnomocnika do złożenia wniosku dekretowego. Zauważyć należy, że odnalezione pełnomocnictwo zostało udzielone w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. W dacie jego złożenia tj. 2 czerwca 1947 r. obowiązywał polski akt prawny regulujący zasady prowadzenia postępowań administracyjnych. Było to Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz.U. z 1928 r. nr 36, poz. 341). Z dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, że zarówno pełnomocnik jak i właściciel

hipoteczny posiadali wykształcenie prawnicze i kwalifikowali się profesjonalną wiedzą z tej dziedziny. Pełnomocnik J W był adwokatem wykonującym zawód, co wynika z pisma Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z 21 czerwca 2017 r. załączonym do sprawy RPA Pa.111.2017. Właściciel hipoteczny w nagłówku pisma z 4 listopada 1938 r. kierowanym do Wydziału Planowania Miasta Zarządu m.st. Warszawy, które to pismo pozyskała Komisja z Archiwum Państwowego w Warszawie używał tytułu „dr”, „adwokat”. Wobec czego wysnuć należy wniosek, że osoby wykonujące zawody prawnicze udzieliłyby umocowania w sposób prawidłowy, wręcz wzorcowy, czyli w oparciu o przepisy postępowania administracyjnego, nie zaś procedurę postępowania cywilnego. W konsekwencji uznać należy, że odnalezione pełnomocnictwo nie dotyczyło sprawy o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Francuskiej 30, lecz innych cywilnych spraw mocodawcy.

Jak wskazano powyżej, Prezydent m.st. Warszawy powołał się w treści uzasadnienia decyzji na dowody pośrednie, mające potwierdzać terminowość złożenia wniosku dekretowego oraz umocowanie do działania w imieniu właściciela hipotecznego. W ocenie Komisji, powoływanie się na dowody pośrednie jest niewystarczające w przedmiotowej sprawie aby stwierdzić datę złożenia wniosku dekretowego, jego treść oraz kto się pod nim podpisał – ponieważ na dzień orzekania przez Prezydenta brak było tego wniosku w aktach reprivatyzacyjnych, zatem jakiegokolwiek ustalenia w tym zakresie przez organ były niemożliwe.

Podkreślić należy, że kwestia braku wniosku dekretowego była przedmiotem rozważań Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W wyroku z 16 lipca 2024 r., sygn. I SA 1922/19 WSA wskazał, że organ prowadząc postępowanie powinien ustalić gdzie znajduje się wniosek złożony przez właścicieli nieruchomości i załączyć go do akt. WSA wskazał, że podobnie jak trafnie przyjęto w wyrokach WSA w Warszawie z 23 marca 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 922/21 i sygn. akt I SA/WA 923/21, to na wnioskodawcy spoczywa obowiązek udowodnienia faktu złożenia wniosku dekretowego o określonej treści i dokładnie określonej dacie. To bowiem wnioskodawca, jako podmiot ubiegający się o ustanowienia prawa użytkowania wieczystego, zamierza wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne z faktu złożenia

tego wniosku. Jednocześnie faktu złożenia wniosku dekretowego nie można domniemywać. Okoliczność ta nie może być także dowodzona na podstawie dowodów pośrednich. W tym sensie powołana okoliczność (fakt złożenia wniosku dekretowego) musi być ewidentna i oczywista. Sąd stanął na stanowisku, że ustalenie treści wniosku dekretowego ma kluczowe znaczenie dla niebudzącego wątpliwości potwierdzenia czy wniosek ten złożył podmiot legitymowany w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, a także czy zawarte w nim żądanie nie jest podaniem odnoszącym się do innych praw niż określone w dekrecie. Jednocześnie orzeczenia WSA w Warszawie wskazują wprost, że wykazy zbiorcze od Wojewody nie mogą być dowodem złożenia wniosku dekretowego (WSA wyroki z 23 marca 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 922/21 i sygn. akt I SA/Wa 923/21). Także Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z 16 listopada 2023 r. sygn. akt I OSK 1266/21 i sygn. akt I OSK 1418/21 (ul. Puławska 107B) w sprawie, gdzie wystąpiły analogiczne wątpliwości dotyczące złożenia wniosku dekretowego podniósł, iż konieczne jest złożenie wniosku dekretowego, aby mogło toczyć się postępowanie w sprawie dotyczącej prawa użytkowania wieczystego. Wniosek wyznacza granice podmiotowe i przedmiotowe sprawy, czyli jest podany przez konkretną osobę i dotyczy konkretnej nieruchomości.

Przekładając to na grunt kontrolowanej decyzji reprivatyzacyjnej, w przedmiotowej sprawie nie było podstaw do przyjęcia, w świetle całości zebranego materiału dowodowego, że wniosek dekretowy o przyznanie prawa własności czasowej do Francuskiej 30 został złożony skutecznie. W materiale dowodowym brak jest wniosku dekretowego, nie znamy zatem daty jego złożenia, podmiotu który go złożył, ani jego treści. Wykaz zbiorczy od Wojewody nie może być dowodem skutecznego złożenia wniosku dekretowego, w świetle innych zgromadzonych dowodów i okoliczności sprawy, które podają w dużą wątpliwość datę złożenia wniosku dekretowego, osobę która złożyła wniosek, jej uprawnienie/umocowanie do jego złożenia.

Pełnomocnik strony H D M r.pr. M N S, podnosi, że dokumentami dowodzącymi skutecznego złożenia wniosku dekretowego jest: orzeczenie PRN z 10 marca 1955 r. ST/TN-15/F/10/55 w sprawie odmowy S Z prawa własności czasowej do gruntu

nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30, które kierowane jest do adw. W pełnomocnika Z właściciela dekretowego oraz odwołanie adw. J W jako pełnomocnika S Z od ww. orzeczenia.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że Komisja nie kwestionuje samego faktu złożenia wniosku, ponieważ jak zostało już wyżej wskazane, takie dowody pośrednie zostały zgromadzone w sprawie. Natomiast Komisja wskazuje, że na dzień orzekania przez Prezydenta w aktach brak było wniosku dekretowego, wobec tego nie można było ustalić daty złożenia wniosku, jego treści oraz kto się pod nim podpisał, co zostało wprost wskazane w decyzji Prezydenta.

Ponadto mając na względzie wskazane stanowiska sądów administracyjnych (sygn. akt I SA 1922/19, sygn. akt I SA/Wa 922/21 i sygn. akt I SA/WA 923/21) zgodnie z którymi nie można domniemywać daty złożenia wniosku i jego treści na podstawie dokumentów pośrednich, orzeczenie PRN i środek odwoławczy od niego, jako dowody pośrednie nie mogą stanowić dowodu skutecznego złożenia wniosku dekretowego. Ponadto brak jest oryginałów tych dokumentów w aktach sprawy reprivatyzacyjnej, a pełnomocnik posługuje się jedynie ich kopią. Po drugie z treści orzeczenia PRN, nie da się ustalić treści wniosku dekretowego, czy też daty jego złożenia. Zauważyć należy, że jest to orzeczenie odmawiające przyznania prawa użytkowania wieczystego i nie jest wiadome, czy argument o przeznaczeniu nieruchomości był jedynym powodem odmowy przyznania własności tymczasowej. Istnieją też wątpliwości co do faktu złożenia odwołania od orzeczenia PRN, albowiem dokument przedłożony przez pełnomocnika strony nie jest w żaden sposób datowany, nie jest podpisany przez osobę odwołującą się, brak jest wzmianki/asygnaty wskazującej na złożenie tego dokumentu do organu czy nadania w placówce pocztowej. Dlatego też, twierdzenie przez pełnomocnika H D M, iż dowodem na skuteczne złożenie wniosku jest orzeczenie PRN 10 marca 1955 r. ST/TN-15/F/10/55 jest bezzasadne, ponieważ w orzeczeniu PRN, ani w odwołaniu od przedmiotowego orzeczenia, nigdzie nie została wskazana data złożenia wniosku dekretowego. Ponadto przedmiotowe orzeczenie tylko rozpoznało wniosek, a nie stanowi dowodu złożenia wniosku w terminie, ponieważ co do zasady większość wniosków dekretowych choć z opóźnieniem w czasie, było rozpoznawane

stosownym orzeczeniem władzy publicznej, bez względu na to czy były złożone w terminie czy też nie. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyrokach z dnia 16 lutego 2024 r. sygn. akt I SA/Wa 2409/23 i I SA/Wa 2410/23 (dot. ul. Targowej 71), o tym, „że samo orzeczenie Prezydium Rady Narodowej nie może stanowić dowodu na złożenie wniosku dekretowego świadczy ponadto znana Sądowi z urzędu istniejąca w latach 50-tych ubiegłego wieku praktyka wydawania orzeczeń dekretowych z inicjatywy Urzędu Likwidacyjnego, a nie w następstwie rozpoznania wniosku złożonego przez uprawniony podmiot”.

W tym stanie rzeczy nie mogła ostać się skuteczna argumentacja pełnomocnika H M wskazująca, że wniosek dekretowy dotyczący ul. Francuskiej 30 został złożony w terminie i przez osobę uprawnioną. Mając na względzie przepis art. 80 k.p.a. nakazujący organowi ocenę na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona, Komisja stwierdza, że brak jest dowodów bezspornie wskazujących na skuteczne złożenie wniosku dekretowego. Fakt braku dowodu na złożenie wniosku dekretowego w terminie potwierdzają także postanowienia Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 29 listopada 2023 r. nr 630/SD/2023 r. i nr 631/SD/2023 o odmowie wydania zaświadczenia o złożeniu wniosku w dniu 16 lutego 1949 r. przez S Z reprezentowanego przez adw. J W o przyznanie własności czasowej do nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30 oraz o odmowie wydania odpisu wniosku z dnia 16 lutego 1949 r. o przyznanie własności czasowej do nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30. Prezydent m.st. Warszawy negatywnie rozpatrzył przedmiotowe wnioski wskazując, że nie jest w stanie wydać kopii dokumentu, którym nie dysponuje fizycznie w aktach sprawy - co było zresztą wiadome już w dacie wydania kwestionowanej decyzji. Organ podniósł także, że nie może wydać zaświadczenia potwierdzającego określony fakt w sytuacji wątpliwości co do tego faktu. Skoro zaświadczenie ma być wydane w oparciu o dokumenty, a zatem to co ma potwierdzać musi być oczywiste i wynikać bezspornie z danych/rejestrów posiadanych przez organ, to nie jest możliwe wydanie zaświadczenia o treści która nie znajduje potwierdzenia.

W świetle powyższych okoliczności, przytoczonych argumentów prawnych oraz orzecznictwa wydanie kontrolowanej decyzji z 26 stycznia 2009 r. nr

28/GK/DW/2009 przez Prezydenta m.st. Warszawy świadczy o rażącym naruszeniu art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 61 k.p.a. Powyższe jest wystarczającym powodem do stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta.

4. Rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 28 k.p.a.

Przepisem definiującym pojęcie strony postępowania administracyjnego, w tym również strony postępowania o przyznanie prawa użytkowania wieczystego na podstawie przepisów dekretu warszawskiego jest art. 28 k.p.a. Zgodnie z jego treścią stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Jak przyjęto w orzecznictwie, pojęcie strony, jakim posługuje się art. 28 k.p.a., może być wyprowadzone tylko z przepisów prawa materialnego, czyli z normy prawnej, która stanowi podstawę ustalenia uprawnienia lub obowiązku (por. wyrok NSA z 19 stycznia 1995 r., sygn. akt I SA 1326/93). W przypadku spraw dekretowych tego rodzaju regulacją jest art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego. Stosownie do jego treści: dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wnioski o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że organ prowadzący postępowanie ma tak ustalić stan faktyczny sprawy, aby był on zgodny z rzeczywistością. W szczególności jest obowiązany dokonać wszechstronnej oceny okoliczności konkretnego przypadku na podstawie analizy całego materiału dowodowego, a stanowisko wyrażone w decyzji uzasadnić w sposób wymagany przez przepisy k.p.a. (tak: NSA w wyroku z 26 maja 1981r., sygn. akt SA 810/81).

Przepis art. 28 k.p.a. nie wypowiada się przy tym wprost na temat skutków różnego rodzaju zdarzeń o charakterze cywilnoprawnym, w tym umów na możliwość przypisania danemu podmiotowi statutu strony postępowania administracyjnego.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na uchwałę Naczelnego Sądu Administracyjnego z 30 czerwca 2022 r. (sygn. akt I OPS 1/22), zapadłą w składzie siedmiu sędziów, która w ocenie Komisji ostatecznie rozstrzygnęła to zagadnienie. W orzeczeniu tym wskazano, że „stosunki administracyjnoprawne mają charakter jednostronny ściśle powiązany z władczymi kompetencjami organów administrujących. Źródłem sytuacji prawnych w prawie administracyjnym mogą być wyłącznie normy prawne i jedynie bezpośredni związek interesu indywidualnego z tymi normami pozwala kwalifikować go jako interes prawny. Skutki czynności prawnej dokonanej przez podmioty prawa cywilnego samoistnie nie stanowią źródła interesu prawnego w przestrzeni prawa administracyjnego”. Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że „z samej umowy przelewu, ujętej w art. 509 k.c., której przedmiotem jest wierzytelność odszkodowawcza za odjęcie prawa własności nieruchomości w wyniku zdarzenia lub aktu ze sfery prawa publicznego, nabywcy tej wierzytelności w sprawie o ustalenie odszkodowania, o którym mowa w art. 128 ust. 1 u.g.n., nie przysługuje przymiot strony w rozumieniu art. 28 k.p.a. Dla uzyskania przymiotu strony, w rozumieniu art. 28 k.p.a., konieczne jest istnienie normy prawa materialnego, która łączyłaby z faktem zawarcia umowy przelewu wierzytelności skutek w postaci przypisania nabywcy wierzytelności interesu prawnego”.

Wyżej przytoczony pogląd prawny potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie sygn. I OSK 2034/20 i I OSK 2875/20, odnoszących się bezpośrednio do roszczeń dekretowych. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego „przepisy dekretu warszawskiego nie normują (...) skutków prawnych nabycia praw określonych w tym dekrecie przez osoby, które zawarły takie umowy (dopisek: umowy nabycia udziałów w prawach i roszczeniach wynikających z art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego). Przedmiotem tych umów nie jest bowiem prawo własności gruntu nieruchomości warszawskiej, skoro według art. 1 powołanego dekretu, wszelkie grunty na obszarze m.st. Warszawy przeszły na własność gminy m.st. Warszawy (...). Skutki prawne wspomnianych wyżej umów w sferze

podmiotowej dla wydania decyzji na podstawie dekretu warszawskiego o przyznaniu praw określonych w tym dekrete należy zatem ocenić przez pryzmat przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, tj. przez pryzmat art. 28 k.p.a., w którym przymiot strony postępowania administracyjnego został oparty przez ustawodawcę na przysługiwaniu interesu prawnego lub obowiązku, którego dotyczy to postępowanie.

Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że „przepisy dekretu warszawskiego nie kreują normy materialnoprawnej przypisującej stronom umowy nabycia praw i roszczeń interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym prowadzonym na podstawie tego dekretu w celu przyznania praw określonych w tym dekrete. Takiej normy materialnoprawnej, mającej zastosowanie do dekretu warszawskiego, nie kreują także inne akty prawne. Norma taka nie wynika również z przepisów prawa cywilnego. Sama bowiem podstawa cywilnoprawna zawarcia takiej umowy - w kontekście przedstawionej powyżej analizy - nie tworzy interesu prawnego w procedurze administracyjnej prowadzonej na podstawie dekretu warszawskiego. Umowa taka nie może bowiem modyfikować ustawowo określonego podmiotowego zakresu uprawnień unormowanych w dekrete warszawskim, skoro zakres tych uprawnień nie może być wynikiem zgodnych oświadczeń woli stron tej umowy. Przedmiot omawianej umowy nie mieści się również w wartościach chronionych dekretem warszawskim i w celu, któremu ten dekret służył. Skoro bowiem ustawodawca zadeklarował w dekrete zrekompensowanie właścicielom gruntów warszawskich pozbawienie ich prawa własności przyznaniem praw określonych w powołanym dekrete, to podmioty tego uprawnienia nie mogą w wyniku własnej woli zmienić woli prawodawcy i wskazać innego adresata tego uprawnienia”.

W rezultacie Sąd ten stwierdził, że „uznanie tych umów za skuteczną podstawę, w rozumieniu prawa administracyjnego, do przyznania praw powołaną decyzją osobom wskazanym w tych umowach, jako nabywcom praw i roszczeń, stanowiło zatem rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, określającego podmiotowy zakres przyznania prawa do gruntu nieruchomości warszawskiej, co wyczerpuje przesłankę nieważności określoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. także w powiązaniu z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.”.

Należy również podkreślić, że analogiczne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w orzeczeniach z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. akt I OSK 707/20 i I OSK 1717/20 oraz 7 lutego 2023 r. w sprawach o sygnaturze I OSK 1180/21, I OSK 1444/21, I OSK 1363/21, I OSK 1170/21.

Ostateczne potwierdzenie, że nabywcom praw i roszczeń wynikających z dekretu warszawskiego nie przysługuje przymiot strony w rozumieniu art. 28 k.p.a. do uzyskania prawa użytkowania wieczystego w postępowaniu administracyjnym o wydanie decyzji na podstawie art. 7 ust. 2 i 3 dekretu warszawskiego stanowi uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 kwietnia 2024 r., I OPS 1/23. W tej sprawie wszczętej na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich skład siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego podjął następującą uchwałę: "Stronie umowy przelewu wierzytelności określonej w art. 7 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U. z 1945 r. Nr 50, poz. 279 z późn. zm.), nie przysługuje przymiot strony w rozumieniu art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.) do uzyskania prawa użytkowania wieczystego w postępowaniu administracyjnym o wydanie decyzji na podstawie art. 7 ust. 2 i 3 powołanego dekretu".

Naczelny Sąd Administracyjny w cytowanej uchwale stwierdził, iż "przyznanie praw określonych w art. 7 dekretu warszawskiego, w literalnym ujęciu tego przepisu, następuje więc tylko na rzecz dotychczasowego właściciela gruntu. Potwierdzeniem tak wąskiego podmiotowo ujęcia w omawianym przepisie kręgu osób uprawnionych do uzyskania prawa wieczystej dzierżawy lub prawa zabudowy w celu dalszego korzystania z gruntu odebranego dekretem, jest treść art. 7 dekretu warszawskiego. Normatywnym wyznacznikiem dopuszczalności przyznania prawa do gruntu odebranego dekretem była więc możliwość korzystania z tego gruntu w określony sposób jedynie przez jego dotychczasowego (uprzedniego) właściciela, a nie przez każdy z podmiotów uprawnionych do wnioskowania o ustanowienie prawa do gruntu. W ten sposób dekretowy ustawodawca przewidział możliwość dopuszczalności przyznania prawa do gruntu tylko na rzecz jego dotychczasowego

właściciela, niezależnie od tego, czy właścicielem tym była osoba fizyczna, czy osoba prawna".

Akcentując względy związane z wymogami zachowania spójności systemowej - również w wymiarze konstytucyjnym, Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale I OPS 1/23 wskazał, iż "posłużenie się w art. 7 ust. 1 i 2 dekretu pojęciem "dotychczasowy właściciel" nie jest więc przypadkowe i nie ma znaczenia potocznego. Dekret warszawski, jako akt ze sfery prawa publicznego, stanowi narzędzie władczego i bezwarunkowego odebrania prawa własności oraz przyznania w to miejsce właśnie tylko takim i tym podmiotom, tj. dotychczasowym właścicielom, prawa wieczystej dzierżawy lub prawa zabudowy do gruntu odebranego dekretem, albo - w następnej kolejności - przyznania prawa wieczystej dzierżawy lub prawa zabudowy do innego gruntu o równej wartości użytkowej, i w końcu odszkodowania w razie nieprzyznania praw do któregośkolwiek z wymienionych gruntów. Zatem to dekretowy ustawodawca, posługując się w omawianym art. 7 ust.1 i ust. 2 pojęciem "dotychczasowy właściciel", normatywnie zawęził krąg podmiotów uprawnionych do uzyskania praw do gruntu na podstawie powołanego przepisu".

Wreszcie Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, iż "nie można dekretowego pojęcia "dotychczasowy właściciel" - czyli "niebędącego już właścicielem" - utożsamiać z samym "właścicielem" i na tej podstawie przypisywać byłemu właścicielowi zakres ochrony przynależny aktualnemu właścicielowi. Ustawodawca określił w art. 7 ust. 1 i ust. 2 dekretu normatywny status "dotychczasowego właściciela", jako podmiotu jedynie uprawnionego do uzyskania prawa na podstawie powołanego przepisu. Nie ma więc w systemie prawnym żadnych oczywistych podstaw wskazujących na dopuszczalność nabycia dekretowego statusu prawnego "dotychczasowego właściciela" gruntu warszawskiego w drodze czynności prawnej, zwłaszcza czynności ze sfery prawa cywilnego, mającej wywoływać skutki w postępowaniu administracyjnym określonym w art. 7 ust. 1 i ust. 2 dekretu".

Komisja w pełni podziela wywody i argumentację zaprezentowaną przez Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z dnia 10 kwietnia 2024 r., sygn. I OPS 1/23. Pogląd ten został także podzielony w kolejnych wyrokach Naczelnego Sądu

Administracyjnego, m.in. w wyroku z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt I OSK 677/22 i I OSK 1055/22 z 22 października 2024 r.

W wyroku z dnia 22 października 2024 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I OSK 1055/22, Naczelny Sąd Administracyjny, stanął na stanowisku, że uchwała NSA w składzie poszerzonym z dnia 10 kwietnia 2024 r., sygn. I OPS 1/23, może mieć zastosowanie w postępowaniu nadzorczym do decyzji wydanych kilka lat wcześniej. Podjęta uchwała nie mogła mieć znaczenia do przypadków odległych czasowo, natomiast do współczesnych decyzji wydanych po rozpatrzeniu wniosków o przyznanie prawa do gruntu nieruchomości warszawskich, nie ma takich ograniczeń czasowych.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że na podstawie umów zawartych w formie aktu notarialnego spadkobiercy właściciela hipotecznego J W i T W sprzedali wszystkie udziały w prawach i roszczeniach oraz we współwłasności budynku M M. J W sprzedał udział w wysokości 1/6 umową z 24 czerwca 2008 r. (Rep. A Nr), zaś T W sprzedał udział w wysokości 9/60 umową z 5 czerwca 2008 r. (Rep. A Nr).

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezydent m.st. Warszawy decyzją nr 28/GK/DW/2009 z dnia 26 stycznia 2009 r., orzekł ustanowić prawo użytkowania wieczystego zabudowanego gruntu o pow. 308 m², położonego w Warszawie przy ul. Francuskiej 30, działka nr 130 w obrębie 3-01-04 na rzecz M M w udziale wynoszącym 0,15444 części (w udziale wynoszącym 0,23166 części organ orzekł na rzecz spadkobierców dawnego właściciela hipotecznego).

W świetle powyższych ustaleń oraz rozważań prawnych, w opinii Komisji, kontrolowana decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa. Prezydent m.st. Warszawy niesłusznie uznał nabywcę roszczeń – M M za następcę prawnego dawnego właściciela hipotecznego, a więc za stronę postępowania dekretoowego, pomimo że nie posiadał w tym zakresie interesu prawnego. M M nabył jedynie roszczenia w drodze umowy cywilnoprawnej od spadkobierców dawnych właścicieli

nieruchomości. Nabywca roszczeń nie ma interesu prawnego w postępowaniu reprivatyzacyjnym i nie powinien być stroną takiego postępowania.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że wydanie decyzji reprivatyzacyjnej na rzecz nabywcy praw i roszczeń na podstawie umowy cywilnoprawnych stanowi rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, określającego podmiotowy zakres przyznania prawa do gruntu nieruchomości warszawskiej w zw. z art. 28 k.p.a. co wyczerpuje przesłankę nieważności określoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

5. Elementy cywilno-prawne w decyzji reprivatyzacyjnej

Rozstrzygnięcie decyzji administracyjnej – stanowiącej wyraz władczej formy działania organów administracji, musi być umocowane w przepisach prawa materialnego. W związku z tym oceniając legalność decyzji reprivatyzacyjnej, należy rozważyć czy elementy cywilno-prawne w niej zawarte, mogą być przedmiotem rozstrzygnięcia administracyjnego, wydanego w oparciu o przepisy dekretu. Zgodnie z art. 27 u.g.n. sprzedaż nieruchomości albo oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej wymaga zawarcia umowy w formie aktu notarialnego. Oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste i przeniesienie tego prawa w drodze umowy wymaga wpisu w księdze wieczystej. Z powyższego wynika, że ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie przepisów dekretu przebiega w dwóch etapach.

Po pierwsze w toku postępowania administracyjnego organ bada materialnoprawne przesłanki ustanowienia tego prawa (art. 7 ust. 1 i ust. 2) i w przypadku spełnienia tych przesłanek wydaje decyzję administracyjną o ustanowieniu tego prawa na rzecz oznaczonych w decyzji osób.

Następny etap prowadzony jest na gruncie cywilnoprawnym i kończy się zawarciem umowy w formie aktu notarialnego, pomiędzy gminą i osobą uprawnioną z decyzji. W ramach tego drugiego etapu gmina rozstrzyga o warunkach zawarcia umowy, a więc również o prawach i obowiązkach stron umowy. Dopiero wówczas możliwe jest wiążące ustalenie praw i obowiązków stron umowy, m.in. poprzez odpowiednie

odesłania do przepisów kodeksu cywilnego jak i sankcji skutkującej rozwiązaniem umowy przed jej upływem w przypadku korzystania z gruntu w sposób sprzeczny z ustalonym w umowie.

Istotne jest to, że decyzja jest elementem, którego treścią organy administracji publicznej a także strony będą związane w przypadku uzyskania przez tę decyzję waloru ostateczności. Będzie ona więc również wiążąca przy formułowaniu umowy o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego, której zawarcie ma nastąpić w jej wykonaniu.

Przepisy dekretu nie zawierają regulacji stanowiących podstawę do kształtowania przysługującego użytkownikowi wieczystemu wynagrodzenia - w razie wygaśnięcia użytkowania wieczystego, za wzniesione przez niego lub nabyte na własność budynki i inne urządzenia. Nie stanowią też podstawy do określania innych warunków przyszłej umowy ustanowienia użytkowania wieczystego, w tym bardziej warunków jej zawarcia czy rozwiązania.

Tymczasem w pkt 6 decyzji organ określił, że termin zawarcia umowy zostanie wyznaczony po wyeliminowaniu z obrotu prawnego decyzji Wojewody Warszawskiego nr 10422/ z 10.09.1991 r. w części dotyczącej komunalizacji budynku mieszkalnego oraz po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego budynku od Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy z ewentualnym rozliczeniem nakładów poniesionych na jego remont, wykraczających poza zakres napraw bieżących związanych z zarządem i administracją. Organ określił także, że nie stawienie się nabywców bez usprawiedliwienia w Kancelarii Notarialnej w celu podpisania umowy ustanowienia użytkowania wieczystego gruntu w wyznaczonym terminie stanowić będzie podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia decyzji jako bezprzedmiotowej. Nie uszedł uwadze Komisji ścisły związek przyczynowy między wskazanym pkt 6 decyzji reprivatyzacyjnej, a pkt 1, 2, 3 które stanowią merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy sensu stricto. Uzależnienie obowiązywania stanu prawnego ukształtowanego w rozstrzygnięciu merytorycznym od ziszczenia się zdarzenia przyszłego i niepewnego, stanowi rozstrzygnięcie o charakterze władczym, o którym mowa jest w art. 162 § 1

pkt 2 k.p.a. Nadto, uznanie przez organ decyzji jako bezprzedmiotowej także pociąga za sobą skutek w postaci stwierdzenia wygaśnięcia decyzji, zgodnie z art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a. Mając na uwadze powyższe nie sposób jest uznać, że postanowienie zawarte w pkt 6 decyzji reprivatyzacyjnej ma jakkolwiek charakter wyłącznie informacyjny, bowiem jego władczy charakter wynika wprost z art. 162 k.p.a. (por. wyrok NSA z 17 kwietnia 2024 r. sygn. akt I OSK 1741/22).

W pkt 7 decyzji reprivatyzacyjnej, organ stwierdził, że w przypadku zbycia użytkownika wieczystego na rzecz osób trzecich osoby te będą uiszczać opłaty roczne na zasadach ogólnych.

W pkt 8 decyzji reprivatyzacyjnej, organ stwierdził, że „korzystanie z nieruchomości przez użytkowników wieczysty powinno być zgodne z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego”.

W pkt 9 decyzji reprivatyzacyjnej organ stwierdził, że „budynek mieszkalny istniejący na gruncie opisanym w punkcie 1 decyzji użytkownicy wieczystości winni utrzymywać w należyтым stanie”.

W pkt 10 decyzji reprivatyzacyjnej organ stwierdził, że „nieprzestrzeganie przez użytkowników wieczystych warunków określonych w pkt 8 i 9 może skutkować rozwiązaniem umowy”. Ponadto „umowa o oddanie w użytkowanie wieczyste może ulec rozwiązaniu przed upływem określonego w niej terminu również w przypadku korzystania z gruntu w sposób oczywiście sprzeczny z jego przeznaczeniem lub naruszenia postanowień umowy”.

Z kolei w pkt 11 decyzji organ zawarł zapisy odnoszące się do przysługującego użytkownikowi wieczystemu wynagrodzenia - w razie wygaśnięcia użytkowania wieczystego, za wzniesione przez niego lub nabyte na własność budynki i inne urządzenia. W punkcie tym organ w sposób stanowczy wskazał wysokość wynagrodzenia oraz sytuacje, w której wynagrodzenie nie przysługuje.

Natomiast w pkt 12 decyzji wskazano, że ustanowione niniejsza decyzja prawo nie narusza praw osób trzecich istniejących w dniu jego wydawania.

W pkt 13 decyzji wskazano, że prawa i obowiązki użytkownika wieczystego nie wymienione w decyzji regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz Kodeksu cywilnego.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, przepisy dekretu warszawskiego nie zawierają jakichkolwiek regulacji pozwalających na kształtowanie na etapie postępowania administracyjnego uprawnień i obowiązków przyszłego użytkownika wieczystego. Art. 7 ust. 3 in fine dekretu warszawskiego stanowi wprawdzie, że w razie uwzględnienia wniosku gmina określi warunki, pod którymi umowa może zostać zawarta, jednakże określenie tych warunków - uregulowanych obecnie w przepisach kodeksu cywilnego - odnosić należy do etapu postępowania cywilnego, które będzie prowadzone dopiero po wydaniu decyzji. To właśnie w ramach tego drugiego etapu rozstrzyga się o „warunkach” zawarcia tej umowy. Skoro zatem normy prawa materialnego nie przewidywały w tym zakresie kompetencji orzeczniczych organów administracji publicznej, to sprawa ta, w myśl art. 2 § 3 k.p.c. należy do drogi postępowania cywilnego (...) w tej kwestii rozstrzygnięcie Prezydenta (.....) zostało wydane bez podstawy prawnej (tak: WSA w Warszawie w wyroku z dnia 8.12.2017 r., sygn. akt I SA/Wa 999/17). Takie zapatrywanie zostało również wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 marca 2020 r. sygn. akt I SA/Wa 1821/18).

Odnosząc się do kontrolowanej decyzji zauważyć należy, że w punktach od 6 do 13 decyzji organ zawarł rozstrzygnięcia dotyczące sfery cywilnoprawnej tj. przyszłej umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste. Wypada dostrzec, że organ poprzedził te elementy decyzji sformułowaniem „oraz stwierdzam, że”. Postanowienia z pkt 6 do 13 decyzji mają walor rozstrzygający sprawę, mimo poprzedzenia ich słowami „oraz stwierdzam, że”: po pierwsze nie zostały one poprzedzone sformułowaniem „informuję”, ani innym równoznacznym świadczącym o woli organu do poinformowania stron. Po drugie zapisy te znajdują się w części imperatywnej decyzji, w której organ wyraża wolę ukształtowania sprawy administracyjnej. Po

trzecie sformułowanie „stwierdzam, że„ jest charakterystyczne dla decyzji administracyjnych o charakterze deklaratoryjnym.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie I OSK 1741/22 w przedmiocie elementów cywilno-prawnych w decyzji reprivatyzacyjnej, stwierdził że zarówno artykuł 7 Konstytucji, jak i art. 6 k.p.a. wyraźnie wskazują, jaki jest zakres umocowania władzy publicznej. Władza publiczna może rozstrzygać o tych sprawach, w których ma wyraźnie zaznaczoną kompetencję. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego nie ulega wątpliwości, że postanowienia decyzji po zwrocie „stwierdzam”, nie mogą być przyjęte jako noszące cechy wyłącznie informacyjne, pozbawione waloru rozstrzygnięcia sprawy, wskazującym na wolę organu wyłącznie poinformowania stron o określonych okolicznościach sprawy.

Po pierwsze, postanowienia decyzji nie zostały poprzedzone zwrotem „oraz informuje” lub innym równoznacznym, wskazującym na wolę organu wyłącznie poinformowania strony o określonych okolicznościach sprawy. Po drugie w ocenie NSA, wypowiedź organu w decyzji po słowach „stwierdzam” nie ma charakteru informacyjnego, gdyż struktura decyzji zaprzecza temu aby organ w tym zakresie chciał stronie jedynie wyjaśnić okoliczności sprawy lub o nich poinformować. Postanowienia decyzji znajdują się w części imperatywnej decyzji, w której organ wyraża wolę ukształtowania sprawy administracyjnej, a rozstrzygnięcia w tym zakresie znajdują się wśród kilkunastu innych rozstrzygnięć organu. Po trzecie postanowienia organu w decyzji zostały poprzedzona zwrotem „oraz stwierdzam”, który pozostaje charakterystyczny dla decyzji administracyjnych o charakterze deklaratoryjnym, a więc administracyjnego aktu stosowania prawa, który nie tworzy nowej sytuacji prawnej, lecz potwierdza wcześniejsze jej powstanie na mocy prawa. Zwrot ten nie może zatem otrzymywać w niniejszej sprawie znaczenia odmiennego od tego, które jest powszechnie stosowane przy rozstrzyganiu spraw decyzją administracyjną o deklaratoryjnym charakterze.

Reasumując, skoro normy prawa materialnego nie przewidziały w tym zakresie kompetencji orzeczniczych organów administracji publicznej, to sprawa ta w myśl art. 2 § 3 k.p.c. należy do drogi postępowania cywilnego. Oznacza to, że Prezydent m.st.

Warszawy nie mając kompetencji wynikających z art. 1 k.p.a. i 6 k.p.a. ani podstaw w przepisach prawa materialnego w sposób władczy ukształtował elementy przyszłego stosunku cywilnoprawnego w decyzji administracyjnej.

Mając na uwadze powyższe, wydana przez Prezydenta decyzja obarczona jest kwalifikowaną wadą prawną wyrażoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., gdyż doszło do rażącego naruszenia art. 6 k.p.a., który stanowi, że organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa w zw. z art. 1 pkt 1 k.p.a. poprzez rozstrzygnięcie w drodze decyzji administracyjnej w zakresie nienależącym do właściwości organu.

6. Skutki prawne wywołane decyzją

W myśl art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 u.g.n.

Na płaszczyźnie prawa administracyjnego pojęcie „nieodwracalności skutku prawnego” odnosi się do takich następstw decyzji administracyjnej (reprywatyzacyjnej), w których brak jest możliwości odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej jednostki od tej, będącej następstwem decyzji administracyjnej, co wyklucza powrót do stanu poprzedniego (B. Adamiak, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1992 r., III AZP 4/92, OSP 1993, nr 5, poz. 104, P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 2017).

Definicja zawarta w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. zawiera w sobie dwa elementy, z których jeden konstytuuje zasadę, a drugi wyjątek od niej. Pierwszy określa czynność prawną w postaci przeniesienia własności lub użytkowania wieczystego na rzecz osoby trzeciej, która co do zasady przesądza o nieodwracalności skutków prawnych. Drugi natomiast statuuje wyjątki od

wymienionej zasady. Analiza treści wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że nie można przyjąć istnienia nieodwracalności skutków prawnych, jeśli nabywca nabył rzecz nieodpłatnie albo nabycie nastąpiło w złej wierze.

Po dokonaniu analizy stanu faktycznego i prawnego, Komisja stwierdziła, że decyzja nr 28/GK/DW/2009 z dnia 26 stycznia 2009 r., została wykonana zawarciem umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste umową z 3 kwietnia 2009 r. Obecnie w dziale II księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości prawo własności ujawnione jest na rzecz M S W i właścicieli wyodrębnionych lokali, zaś prawo użytkowania wieczystego na rzecz jednego z beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej, wcześniej na oboje beneficjentów.

Po wydaniu kontrolowanej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 28/GK/DW/2009, prawo użytkowania wieczystego w dziale II księgi wieczystej wpisane było pierwotnie na rzecz obu beneficjentów: H D M i M M. Obecnie jedynym użytkownikiem wieczystym jest H D M, który stał się nim na skutek sprzedaży tego prawa umową z 17 lipca 2015 r., Rep A..

Umowa sprzedaży z 17 lipca 2015 r., w ocenie Komisji nie wywołuje nieodwracalnych skutków w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r. Przepis ten stanowi bowiem o nieodwracalnych skutkach prawnych wywołanych przeniesieniem prawa własności na osobę trzecią, tymczasem H D M nie jest osobą trzecią, gdyż będąc nabywcą jednocześnie nadal jest jednym z beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej. Mając powyższe na uwadze, kontrolowana decyzja w tym zakresie nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r., jak i takich których nie da się odwrócić zgodnie z art. 40 ust 1. ustawy z 9 marca 2017 r.

W ocenie Komisji, kontrolowana decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne w zakresie lokalu nr 6. Po wydaniu decyzji została ustanowiona odrębna własność lokalu nr 6, który H D M sprzedał osobie trzeciej i pozostaje ona jego właścicielem na chwilę obecną.

Wobec zaistnienia stanu prawnego powstałego wskutek przeniesienia prawa własności lokalu nr 6 na osobę trzecią, zaistniały, w myśl art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. nieodwracalne skutki prawne, co obligowało Komisję do stwierdzenia wydania kontrolowanej decyzji w powyższym zakresie z naruszeniem prawa.

Wykonanie decyzji poprzez ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do gruntów, nie pociąga za sobą nieodwracalnych skutków prawnych, tak w znaczeniu art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r., jak i będącej następstwem decyzji administracyjnej, wykluczającej powrót do stanu poprzedniego, ponieważ ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie przepisów dekretu przebiega w dwóch etapach. W pierwszej fazie, stanowiącej etap postępowania administracyjnego, organ bada materialnoprawne przesłanki ustanowienia tego prawa. W przypadku ich spełnienia organ administracyjny wydaje decyzję ustanawiającą to prawo na rzecz oznaczonych podmiotów i ustala czynsz symboliczny. Następny etap prowadzony jest na podstawie przepisów cywilnoprawnych i kończy się zawarciem umowy użytkowania wieczystego - w formie aktu notarialnego - między gminą a osobą uprawnioną z decyzji. Zatem umowa w formie aktu notarialnego, jest tylko jednym z dwóch etapów ustanowienia prawa użytkowania wieczystego i nie przenosi w żaden sposób jakichkolwiek praw na osoby trzecie.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntowany jest pogląd, iż skutek nieodwracalny decyzji administracyjnej polega na tym, że organ nie ma własnych kompetencji do usunięcia skutków danego zdarzenia prawnego, zaistniałego po wydaniu, kontrolowanej w trybie nieważnościowym, decyzji. Skutek nieodwracalny wywoła więc decyzja, po której doszło do zbycia jej przedmiotu w trybie cywilnoprawnym (vide: uchwały: Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1992 r. sygn. akt III AZP 4/92, OSNC 1992/12/211 i Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 marca 2000 r. sygn. akt OPS 14/99, ONSA 2000/3/93, z dnia 9 listopada 1998 r. sygn. akt OPK 4/98, ONSA 1999/1/13, z dnia 16 grudnia 1996 r. sygn. akt OPS 7/96, ONSA 1997/2/49, wyrok NSA z dnia 8 listopada 2021 r. sygn. akt I OSK 610/21). Z treści powołanych wyżej uchwał wynika, że dotyczyły one

sytuacji, w której po wydaniu kwestionowanej decyzji miał miejsce obrót prawny składnikami majątkowymi, będącymi przedmiotem takiej decyzji.

Komisja, działa na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Art. 40 ust. 1 tej ustawy stanowi, że decyzja, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2, 3 lub 3a oraz ust. 3, stanowi podstawę wykreślenia w księdze wieczystej wpisu dokonanego na podstawie uchylonej decyzji reprivatyzacyjnej, decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, o której mowa w art. 29 ust. 3, lub zaświadczenia o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, lub na podstawie aktu notarialnego sporządzonego z uwzględnieniem uchylonej decyzji reprivatyzacyjnej albo dokonanych po tym wpisie wpisów użytkowania wieczystego lub własności nieruchomości, oraz stanowi podstawę wpisania jako właściciela odpowiednio m.st. Warszawy albo Skarbu Państwa. Przepisu art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece nie stosuje się.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2020 r. sygn. akt I CSK 662/18 wskazano (odnosząc się do brzmienia przepisu art. 40 ust. 1 ustawy przed nowelizacją), że „decyzja Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich uchylająca decyzję reprivatyzacyjną stanowi podstawę wykreślenia w księdze wieczystej (...) wpisu dokonanego bezpośrednio na podstawie tej decyzji albo na podstawie aktu notarialnego sporządzonego z jej uwzględnieniem (art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, Dz.U. z 2017 r., poz. 718).”

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż Komisja jako organ ma własne kompetencje wynikające w powszechnie obowiązującego prawa, do usunięcia skutków danego zdarzenia prawnego, zaistniałego po wydaniu kontrolowanej w trybie nieważnościowym, decyzji administracyjnej. W przedmiotowej sprawie decyzja Komisji stanowi podstawę wykreślenia w księdze wieczystej wpisu dokonanego bezpośrednio na podstawie tej decyzji reprivatyzacyjnej, a dotyczącego wpisu prawa własności na rzecz beneficjentów decyzji lub ich spadkobierców.

IV. Wnioski stron postępowania

Pełnomocnik H M r.pr. Mi N-S w imieniu swojego mocodawcy pismami z 21 grudnia 2023 r. złożył wniosek o wyłączenie Sebastiana Kalety od udziału w postępowaniu z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać wątpliwość co do bezstronności, które to okoliczności polegają na naruszeniu przez Sebastiana Jerzego Kaletę dóbr osobistych H D M w postaci jego czci (dobrego imienia) poprzez zamieszczenie przez Sebastiana Jerzego Kaletę w dniu 27 lipca 2018 r. za pomocą swojego prywatnego konta/profilu w serwisie społecznościowym Twitter wpisu zawierającego nieprawdziwe informacje dotyczące H D M, co spowodowało, że H D M złożył wniosek o zawiązanie Sebastiana Jerzego Kalety do próby ugodowej w związku z ww. naruszeniem dóbr osobistych, zakończonej stwierdzeniem przez Sąd na posiedzeniu 28 czerwca 2019 r., że nie doszło do zawarcia ugody (Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie sygn. akt I Co 1775/19).

Na posiedzeniu niejawnym Komisji z dnia 6 czerwca 2024 r. Przewodniczący Komisji postanowił uznać wniosek jako bezprzedmiotowy i pozostawić bez rozstrzygnięcia, mając na względzie okoliczność, że Sebastian Kaleta nie jest Członkiem Komisji od 13 grudnia 2023 r.

Ponadto r.pr. M N-S w imieniu H M pismem z dnia 21 grudnia 2023 r. złożył wniosek o wyłączenie Pawła Lisieckiego od udziału w postępowaniu, z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać wątpliwość co do bezstronności, które to okoliczności polegają na naruszeniu przez Pawła Jacka Lisieckiego dóbr osobistych H D M w postaci jego czci (dobrego imienia) poprzez bezpodstawnie sugerowanie, że H D M jest osobą bezwzględną, która dąży do zysku za wszelką cenę, również po trupach, jak też że H D M ma związek z zabójstwem J B, co miało miejsce w trakcie programu „Prosto w oczy” w studiu Telewizji Republika w Warszawie w czasie rozmowy Pawła Jacka Lisieckiego jako gościa ww. programu z dziennikarką E P, wyemitowanej w dniu 27 lipca 2018 r. na antenie Telewizji Republika. W związku z naruszeniem dóbr osobistych H D M złożył do sądu wniosek o zawiązanie Pawła Jacka Lisieckiego do próby ugodowej w związku z ww. naruszeniem dóbr osobistych, zakończonej stwierdzeniem przez Sąd na posiedzeniu 15 kwietnia 2019 r., że nie

doszło do zawarcia ugody (Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie Wydział Cywilny sygn. akt:). Ponadto H D M, złożył prywatny akt oskarżenia oskarżając Pawła Jacka Lisieckiego o publiczne znieważenie i pomówienie tj. o czyn z art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k. Sąd postanowieniem z 12 października 2022 r. umorzył postępowanie na podst. art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. z uwagi na pełnienie przez Pawła Lisieckiego funkcji posła na Sejm RP i uchwałę IX kadencji uchwałę z 9 czerwca 2022 r. Sejmu RP niewyrażającą zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Pawła Lisieckiego za czyn zarzucany mu ww. aktem oskarżenia (Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie sygn. akt).

Przewodniczący Komisji postanowieniem z 6 czerwca 2024 r. odmówił wyłączenia Pawła Lisieckiego od udziału w postępowaniu.

Ponadto r.pr. M N-Sw imieniu H M pismem z dnia 2 lipca 2024 r. złożył wniosek o wyłączenie Beaty Siemieniako od udziału w postępowaniu, z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać wątpliwość co do bezstronności, które to okoliczności polegają na publicznym zamanifestowaniu w książce jej autorstwa zatytułowanej „Reprywatyzując Polskę. Historia wielkiego przekrętu” poglądu, że E A od 2004 r. walczyła z mafią reprywatyzacyjną, sama reprywatyzacja jest historią wielkiego przekrętu, co przy uwzględnieniu stanowiska E A wyartykułowanego w wywiadzie przywołanym w ww. książce, iż walczyła głównie z H M pozwala na stwierdzenie, że Beata Siemieniako uznaje całkowicie bezpodstawnie H M za członka mafii reprywatyzacyjnej.

Przewodniczący Komisji postanowieniem z 31 lipca 2024 r. odmówił wyłączenia Beaty Siemieniako od udziału w postępowaniu.

W toku postępowania r.pr. M N-Sw imieniu H M pismem z dnia 21 grudnia 2023 r. złożył następujące wnioski dowodowe.

Wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenia dowodu z przesłuchania w charakterze świadka notariusza M D na okoliczność przyczyn i okoliczności uznania przez nią

umowy sprzedaży za zgodną z prawem i nienaruszającą żadnego przepisu oraz zawieraną przez strony posiadające tytuł prawny do nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży. Komisja nie kwestionuje i nigdy nie kwestionowała zawarcia umowy sprzedaży z dnia 17 lipca 2015 r. którą H D M nabył od M M udział w prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz udział w budynku. Zatem ta okoliczność faktyczna nie wymagała przeprowadzenia dowodu. Natomiast decyzyjność notariusza, co do dokonania czynności notarialnej sprzedaży nie odnosi się do decydujących dla sprawy okoliczności faktycznych co do braku wniosku dekretowego i ich przełożenia na skutki materialnoprawne w postaci zakwestionowania prawidłowości wydania decyzji reprivatyzacyjnej. Ponadto zauważyć trzeba, że tytuł prawny stron umowy sprzedaży z 2017 r. wywodził się z decyzji reprivatyzacyjnej i umowy o oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste, nie zaś z wniosku dekretowego związanego z pierwotnym tytułem własności hipotecznej. Komisja stoi na stanowisku, że dokonywanie czynności przez notariusza ma na celu zwiększenie pewności co do niektórych czynności w obrocie prawnym, jednakże dokonanie czynności notarialnej nie sanuje wadliwych czynności prawnych. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, mimo że akt notarialny ma charakter dokumentu urzędowego, sporządzonego przez osobę zaufania publicznego dysponującą odpowiednimi kwalifikacjami i obowiązana do kontroli zgodności z prawem dokonywanych czynności oraz do czuwania nad zabezpieczeniem praw i słusznym interesów stron i innych osób, sąd wieczystoksięgowy jest uprawniony do oceny, czy ujęta w akcie notarialnym czynność prawna jest ważna i może stanowić podstawę wpisu (Postanowienie SN z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 641/09, Lex nr 686372). Należy pamiętać, także o tym, że notariusz wykonywała oświadczenia woli stron umowy - sprzedającego i kupującego, co nie ma wpływu na ocenę tej sprzedaży w kontekście odwracalnych skutków. Z jednej strony istnieje staranność notariusza przy dokonywaniu określonych czynności, a w razie braku jej skuteczności odmowa dokonania czynności. Z drugiej strony pamiętać należy o pojęciu przymusu notarialnego, który oznacza, iż notariusz nie może odmówić dokonania czynności notarialnej, jeżeli wymóg zachowania formy dla danej czynności wynika z obowiązku przewidzianego w prawie materialnym.

Pełnomocnik wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenia dowodu z przesłuchania w charakterze świadków J Wi T W na okoliczność złożenia wniosku dekretowego.

Komisja wskazuje, że każdy wniosek dowodowy podlega ocenie pod kątem tego m.in. czy może pozwolić na wyjaśnienie dowodzonej okoliczności, zaś organ nie ma bezwzględnego obowiązku uwzględniania każdego wniosku dowodowego. Oceniając zasadność zgłoszonego przez stronę wniosku dowodowego wskazać należy na kilka okoliczności. Po pierwsze żaden ze wspomnianych świadków nie jest dawnym właścicielem hipotecznym, czy jego bezpośrednim następcą prawnym, zatem nie są podmiotem który miałyby złożyć wniosek dekretowy osobiście. Świadkowie ci, nawet nie są w pierwszej linii spadkobiercami po właścicielu hipotecznym, gdyż dziedziczą dopiero w drugim pokoleniu. Dodatkowo T W urodził się w 1955 r., sześć lat po rzekomej dacie złożenia wniosku.

Zatem świadkowie ci nie są bezpośrednimi świadkami zdarzenia polegającego na złożeniu wniosku dekretowego. Ewentualna wiedza świadków na okoliczność złożenia wniosku pochodziłaby ze źródeł pośrednich, a jak już wcześniej zostało to wskazane orzeczenia WSA nie dopuszczają domniemywania faktu złożenia wniosku i jego treści na podstawie dowodów pośrednich (sygn. akt I SA 1922/19, sygn. akt I SA/Wa 922/21 i sygn. akt I SA/WA 923/21). Ponadto we wniosku dowodowym nie została wskazana dokładnie teza dowodowa, czyli jaką wiedzę na temat wniosku dekretowego, pozyskaną od kogo i kiedy, świadkowie mieliby posiadać. Wobec czego Komisji towarzyszy przekonanie, że brak jest możliwości przyczynienia się danej czynności dowodowej do wyjaśnienia sprawy. Skoro fakt złożenia wniosku dekretowego z pewną datą, można wykazać jedynie poprzez złożenie pisemnego dowodu, to prowadzenie dowodu z zeznań świadków nie doprowadziłoby do poczynienia ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w tym zakresie, a zatem było dla tego postępowania zbędne.

Pełnomocnik złożył także wniosek do dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z dokumentów w postaci orzeczenia Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z 10 marca 1955 r. w sprawie odmowy przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości przy ul. Francuskiej oraz odwołania adwokata W jako pełnomocnika właściciel hipotecznego od wskazanego orzeczenia PRN z 1955 r. na okoliczność złożenia skutecznie wniosku dekretowego w sprawie, w tym fakt jego złożenia w terminie i działania pełnomocnika w postępowaniu. Komisja włączyła te dokumenty

do materiału dowodowego, oceniła treść tych dowodów, aczkolwiek w świetle całokształtu materiału dowodowego wyciągnęła inne wnioski niż strona, co zostało umówione we wcześniejszej części uzasadnienia.

Komisja włączyła do materiału dowodowego także pozostałe dokumenty wnioskowane pismem z 21.12.2023 r., nie kwestionując tych dowodów i okoliczności ciągu spadkobrania tj. akt poświadczenia dziedziczenia z 19.06.2013 r. po K M, akt poświadczenia dziedziczenia z 08.06.2015 r. po T M.

W toku postępowania r.pr. M N-S w imieniu H M pismem z dnia 2 lipca 2024 r. wraz z przedstawieniem swojego stanowiska w sprawie złożył wniosek o wystąpienie do wszelkich polskich archiwów z wnioskiem o odszukanie egzemplarza złożonego wniosku dekretowego. Po pierwsze Komisja wskazuje, że postępowanie dekretowe jest postępowaniem wioskowym. Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek udowodnienia faktu złożenia wniosku dekretowego o określonej treści i dokładnie określonej dacie. To bowiem wnioskodawca, jako podmiot ubiegający się o ustanowienia prawa użytkowania wieczystego, zamierza wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne z faktu złożenia tego wniosku (WSA w Warszawie z 23 marca 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 922/21 i sygn. akt I SA/WA 923/21). H D M, z uwagi na to, iż co do nieruchomości przy ul. Francuskiej 30 wydano już trzy decyzje Komisji, wiedział o kierunkach rozstrzygnięcia Komisji, mimo to nie przedstawił żadnego dowodu świadczącego o istnieniu wniosku dekretowego. Ponadto w toku postępowania rozpoznawczego zostały podjęte czynności przez Komisję, a wcześniej przez Prokuraturę Regionalną w Warszawie oraz Ministerstwo Transportu i Budownictwa polegające na ustaleniu, gdzie wniosek ten może się znajdować, jednakże nie przyniosło to rezultatów.

Po zawiadomieniu przez Komisję stron postępowania o art. 10 k.p.a. o możliwości wypowiedzenia się w sprawie co do zebranych dowodów i materiałów, r.pr. M N-S w imieniu H M złożył pismo z dnia 7 listopada 2024 r. Podtrzymał stanowisko, iż w jego ocenie decyzja reprivatyzacyjna jest prawidłowa i zgodna z prawem, w każdym razie wywołała nieodwracalne skutki prawne.

R.pr. M N-S wniósł o sprecyzowanie jakie potencjalne naruszenia prawa w związku z wydaniem decyzji są przedmiotem niniejszego postępowania rozpoznawczego. Zdaniem Komisji strona miała dostateczną wiedzę odnośnie potencjalnych wad decyzji reprivatyzacyjnej weryfikowanej w niniejszym postępowaniu. Strona interesowała się sprawą, po wszczęciu postępowania rozpoznawczego sześciokrotnie przeglądała akta sprawy, składała stosowne wnioski, kwestionując od początku brak wniosku dekretowego. Ponadto reprivatyzacja nieruchomości przy ul. Francuskiej 30 była przedmiotem trzech innych postępowań rozpoznawczych prowadzonych przez Komisję: KR II R 23/23 zakończonego decyzją z 21 listopada 2023 r., KR II R 24/23 zakończonego decyzją z 25 października 2023 r., KR II R 25/23 zakończonego decyzją z 6 grudnia 2023 r. Od wydania pierwszej decyzji, strona wiedziała jakie naruszenia zarzuca się decyzjom Prezydenta m.st. Warszawy. Miała dostęp do akt wszystkich spraw, dostęp do treści decyzji Komisji i wskazanych w niej naruszeniach prawa. Strona we wszystkich sprawach złożyła skargi, co tylko potwierdza wiedzę także o podstawach faktycznych wszczęcia i prowadzenia niniejszego postępowania oraz naruszeniach.

Pełnomocnik wskazuje także, że zakończenie postępowania w niniejszej sprawie jest przedwczesne, albowiem w jego ocenie cały czas są i mogą być pozyskiwane i odnajdywane nowe dokumenty istotne dla sprawy. Okoliczność ta wynika z faktu, że zapoznając się w dniu 31 października 2024 r. z aktami niniejszego postępowania pojawił się nowy segregator z dokumentami odnośnie którego strona nie przypomina się sobie, aby znajdujące się w nim dokumenty były dostępne jako dokumentacja niniejszej sprawy. Strona zapoznała się z tymi dokumentami dnia 31 października 2024 r. czyli po zawiadomieniu z art. 10 k.p.a., a przed wydaniem decyzji. Strona miała zatem możliwość ustosunkowania się do całego materiału zgromadzonego w sprawie. Komisja podkreśla, że wspomniane dokumenty wpłynęły w trakcie postępowania dowodowego, przed jego zakończeniem, przed zawiadomieniem stron o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona w swoim stanowisku po zawiadomieniu o art. 10 k.p.a., wyrażonym pismem z dnia 7 listopada 2024 r. w żaden merytoryczny sposób nie odniosła się do zgromadzonych tam materiałów, lakonicznie wskazała, że pojawiły się dokumenty, z którymi się zapoznała, jednocześnie nie potrafiła wyjaśnić jakie znajdujące się tam dokumenty i w jaki sposób mogą wpłynąć na wynik niniejszej

sprawy. Ponadto podkreślenia wymaga, że strona w swoim stanowisku nie wniosowała o pozyskanie żadnych nowych dokumentów. Nie wskazała także jakie to nowe dokumenty mógłby być w przyszłości pozyskane. Zatem w ocenie Komisji, zakończenie postępowania w niniejszej sprawie nie jest przedwczesne.

Pełnomocnik złożył także wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie do czasu ostatecznego i prawomocnego zakończenia postępowań dotyczących wniosku dekretowego, tj.

- zażalenia H M do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie na postanowienie Prezydenta m.st. Warszawy nr 630/SD/223 r. z 29 listopada 2023 r. o odmowie wydania zaświadczenia o złożeniu wniosku w dniu 16 lutego 1949 r. przez S Z reprezentowanego przez adw. J W o przyznanie własności czasowej do nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30.

- zażalenia H M do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie na postanowienie Prezydenta m.st. Warszawy nr 631/SD/223 r. z 29 listopada 2023 r. o odmowie wydania odpisu wniosku z dnia 16 lutego 1949 r. o przyznanie własności czasowej do nieruchomości warszawskiej przy ul. Francuskiej 30.

W ocenie pełnomocnika ww. sprawy mają wpływ na wynik niniejszego postępowania. W ocenie Komisji wniosek nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z poglądami prezentowanymi w doktrynie oraz w orzecznictwie sądowym, zagadnieniem wstępnym w rozumieniu przepisu art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., może być tylko zagadnienie prawne, którego rozstrzygnięcie należy do właściwości innego organu lub sądu i zagadnienie to może być odrębnym przedmiotem postępowania przed tym organem lub sądem. W ocenie Komisji waloru zagadnienia wstępnego nie mają wskazywane postępowania. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych nie jest dopuszczalne, by organ, w trybie procedury wydawania zaświadczeń, dokonywał jakichkolwiek ustaleń faktycznych i ocen prawnych niewynikających z prowadzonej przez niego ewidencji, rejestrów, kartotek bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu. Organ nie może czynić nowych ustaleń faktycznych ani pozyskiwać nowych dowodów. Skoro Prezydent m.st. Warszawy odmówił wydania kopii wniosku

dekretowego oraz zaświadczenia o jego złożeniu, z uwagi na to, że zgromadzone przez organ dokumenty/rejestry/ewidencje nie pozwalają potwierdzić faktu istnienia wnioskowanych dokumentów, to decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie okoliczności tej nie zmieniają. Zatem, wydanie przez SKO orzeczeń rozpatrujących zażalenie nie będzie prejudykatem w niniejszym postępowaniu w zakresie okoliczności istotnych dla stanu faktycznego niniejszej sprawy o którym mowa w art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a.

V. Strony postępowania

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją są zatem beneficjenci decyzji reprivatyzacyjnej oraz właściciele wyodrębnionych lokali w budynku, który stoi na zreprivatyzowanym gruncie.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

Ponadto z art. 16a ust. 1 w związku z art. 16a ust. 2 ustawy z 9 marca 2017 r. wynika, że Komisja może wszcząć postępowanie w przypadku wniesienia przez prokuratora sprzeciwu od ostatecznej decyzji reprivatyzacyjnej, a w razie wszczęcia postępowania rozpoznawczego w sprawie prokuratorowi służą prawa strony. Z powyższego wynika więc konieczność uznania również w niniejszej sprawie za stronę P R w W, który wniósł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie sprzeciw od ostatecznej decyzji Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy nr 28/GK/DW/2009 z 26 stycznia 2009 r.

VI. Konkluzja

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności, Komisja orzekła jak na wstępie, na podstawie: art. 29 ust. 1 pkt 4 oraz art. 29 ust. 1 pkt 3 a w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w związku z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 38 ust. 1 i art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 p.p.s.a). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone

w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016–2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.

6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

7. Zgodnie z treścią art. 49b. § 1 k.p.a., w przypadku zawiadomienia strony zgodnie z art. 49 § 1 lub art. 49a o decyzji lub postanowieniu, które podlega zaskarżeniu, na wniosek strony, organ, który wydał decyzję lub postanowienie, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępnia stronie odpis decyzji lub postanowienia w sposób i formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub takiej formie.